

2020

TØNDER
KOMMUNE

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Kæpslundvej 8, 6780 Skærbæk

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	4
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	5
1) Indretning og drift af anlæg	5
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	7
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	7
4) Lokalisering og landskab	8
5) Ammoniak	10
6) Lugt	10
7) Øvrige emissioner og gener	11
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	15
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	18
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger	19
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	20
1) Foranstaltninger ved ophør	20
2) BAT energi, vand, management m.v.	20
3) Ikke-teknisk resumé af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger	22
4) Miljøledelse	23
D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	24
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	24
VILKÅR	25
HØRINGER	32
KLAGEVEJLEDNING	32
BILAG	33

INDLEDNING

Brdr. Lund, Ballum A/S har den 13. januar 2020 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Kæpslundvej 8, 6780 Skærbæk.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 207978) med tilhørende bilag.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 2005, der efterfølgende er revurderet. Det godkendte dyrehold har hidtil været 11.881 slagtesvin (30-115 kg) og efter den ansøgte udvidelse vil der være plads til ca. 14.900 slagtesvin. Den oprindelige godkendelse bortfalder, når der meddeles miljøgodkendelse efter § 16a.

Miljøgodkendelse § 16a – 2020

Der ønskes en ny miljøgodkendelse efter reglerne om fri produktion i de eksisterende stalde, desuden ændres anvendelsen af staldene. Der er søgt om følgende ændringer og udvidelser: Inddragelse af foderlade til slagtesvinestald (stald 6), opførelse af en tilbygning (stald 5) til slagtesvin, etablering af en ny gyllebeholder på 4.000 m³ med telt, ændring af gulvene i stald 3 og 4 fra "delvis fast gulv 50-75 %" til "drænet gulv". Derudover indføres der miljøteknologier til at minimere lugtgenerne og ammoniakemissionen.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler den 14. juli 2020 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Kæpslundvej 8, 6780 Skærbæk med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³. Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

2.423 m² produktionsareal til slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 % /67%).

Gødningsareal

2.005 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

311 m² stald renoveres med nyt gulv, ændres til drænet gulv med spalter (stald 4).

486 m² stald renoveres med nyt gulv, ændres til drænet gulv med spalter (stald 3).

133 m² ny tilbygning, etableres med drænet gulv og spalter (stald 5).

555 m² foderlade inddrages som stald, etableres med drænet gulv og spalter (stald 6).

Desuden opføres en ny gyllebeholder på 4.000 m³, og der indføres miljøteknologier (gyllekøling og hyppig udslusning).

Dispensation fra afstandskrav

Der meddeles dispensation fra afstandskravet på 25 m, fra den nye staldtilbygning til vandboringen, DGU 149.472, således, at tilbygningen kan etableres i en afstand på kun 9 m fra vandboringen. Dispensationerne er meddelt efter § 9 stk. 3 i husdyrloven.

Godkendelsen bygger på ansøgning nr. 207978 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Helle H. Iversen
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 760 af 30-07-2019 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger

Kæpslundvej 8, 6780 Skærbæk
Ejendomsnr. : 5500011039
CVR: 26547504
CHR: 82041

2) Kontaktoplysninger

Navn: Brdr. Lund, Ballum A/S
Adresse: Rejsby 9, 6261 Bredebro
Mobil: 40196148
E-mail: -

3) Ejer af ejendom

Navn: Mikkel Emmertsen
Adresse: Heiselvej 1, 6240 Løgumkloster
Mobil: 33216878
E-mail: m.emmertsen@hotmail.com

4) Rådgiver

Navn: Henriette Fries, LandboSyd
Adresse: Jens Terp-Nielsensvej 13, 6200 Åbenrå
Mobil: 20145333
E-mail: hef@landbosyd.dk

5) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

Brdr. Lund, Ballum A/S har endvidere husdyrhold på adresserne:

Hinderupvej 14, 6230 Rødekro
Heiselvej 1, Visbjergvej 43 og 53, 6240 Løgumkloster
Bunti Mark 3, Husumvej 13, Rejsbyvej 11, 6261 Bredebro
Byvej 16, 6280 Højer
Brem Nordvej 1, 6630 Rødding
Åbenråvej 140 og Østerlundvej 29, 6780 Skærbæk

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur 1, tabel 1 og situationsplanen (se bilag 1).

Figur 1. Placering af stalde og gødningsanlæg.

Nr	Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype
1	Stald 1	884	546 m ² stald med drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin
2	Stald 2	598	392 m ² stald med drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin
3	Stald 3	782	486 m ² stald med drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin
4	Stald 4	464	311 m ² stald med drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin
5	Stald 5	217	133 m ² stald med drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin
6	Stald 6	770	555 m ² stald med drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin

Tabel 1. Staldanlæg i ansøgt drift.

	Gødningsanlæg	Størrelse	Gødningsareal og gødningstype
A	Gyllebeholder syd	492 m ²	2.058 m ³ flydende husdyrgødning
B	Gyllebeholder nord	516 m ²	2.136 m ³ flydende husdyrgødning
C	Ny gyllebeholder	997 m ²	4.000 m ³ flydende husdyrgødning

Tabel 2. Gødningsanlæg i ansøgt drift.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøger oplyser:

På ejendommen er der to gyllebeholderne på hhv. 2058 m³/492 m² og 2136 m³/516 m². For opbevaringsanlæg er 8 års driften og nudriften identiske. I ansøgt drift søger ansøger om etablering af en ny gyllebeholder på 4000 m³. Derudover ønsker ansøger, at etablere fast overdækning på beholderne.

Med en forventet produktion på 14.900 slagtesvin kommer der ca. 8279 m³ gylle. Derudover ledes der også nedbør fra to udleveringsarealer/ramper på hhv. 153 m² og 168 m² til gyllebeholderne (antaget 1,095 m³/m² jf. kort over nedbør på Klimatilpasning.dk, Observationsdata 1986-2005). Opbevaringskapaciteten på husdyrbruget er samlet på 8194 m³ svarende til 11,3 måneder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

Udslusning af gylle fra staldene til gyllebeholderne vil fremover ske hver uge i stald 4, 5 og 6 og foregår med træk-og-slip. Gyllen i gyllebeholderne omrøres kun forud for udbringning og udbringes efter de gældende regler. Markdriften er lejet ud, og dele af husdyrgødningen udbringes af maskinstationen "Frank Søndergård". Gyllen udbringes med en 30 ton gyllevogn med læssekran.

Tønder Kommune vurderer:

At de anvendte udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området. Ansøger har lavet en kapacitetsberegning,

der viser, hvor mange måneders opbevaringskapacitet der er på ejendommen, se bilag 2.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøger oplyser:

Ansøgningen omhandler som tidligere beskrevet en ændret anvendelse, hvor den eksisterende foderlade bliver omdannet til slagtesvinsstald, og der opføres en tilbygning til stald 4 og en ny gyllebeholder. Rent visuelt sker der en mindre ændringer af den eksisterende foderlade, idet der monteres afkast på taget.

De eksisterende slagtesvinsstalde er opført i røde mursten og sorte stålplader. Foderladen der bygges om til slagtesvinsstald er opført med røde plader og gråt eternittag. Stald 4 er opført i elementer med grå sø-sten med gråt eternittag. Den nye tilbygning vil blive tilbygget stald 4, og materialevalget vil blive det samme som stald 4. Gavlen på tilbygningen vil komme til at flugte med gavlene på stald 2 og 3. Taget på stald 4 og 6 står over for en renovering, hvor der opsættes samme sorte stålplader som de øvrige stalde.

Gulvene i stald 3 og 4 ændres fra "delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv" til "drænet gulv", dette har dog ingen betydning for det visuelle indtryk af bygningerne.

Der vil blive opført en ny gyllebeholder på 4000 m³ nord for de eksisterende gyllebeholdere. Gyllebeholderen bliver opført i samme materialer som de eksisterende gyllebeholdere. På de to eksisterende gyllebeholdere vil der blive etableret fast overdækning.

Inddragelse af foderladen og opførsel af tilbygningen, ændring af gulvtypen i stald 3 og 4, opførsel af gylletanken samt etablering af teltoverdækning anses at være erhvervsmæssigt nødvendigt for bedriften. Diverse placeringer af stalde og anlæg mv. fremgår af bilag 1 (situationsplan).

Tønder Kommune vurderer:

Med ansøgers beskrivelse af de nye bygningers placeringer samt redegørelse for produktionsarealer vurderer Tønder Kommune, at der er redegjort for de bygningsmæssige ændringer og nye bygningers placering. Den nye gyllebeholder inkl. teltoverdækningerne og tilbygningen opføres i tilknytning til de eksisterende anlæg, og det vurderes ikke, at det nye byggeri vil virke forstyrrende i landskabet såfremt de eksisterende læhegn nord-sydgående bibeholdes og løbende vedligeholdes. Læhegnene bidrager også til at afskærme ejendommen og den nye gyllebeholder for de nærmeste naboer. Dette stilles der vilkår om. Der er desuden stillet vilkår til staldenes placering og indretning.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøger oplyser:

Brdr. Lund, Ballum A/S har endvidere husdyrhold på adresserne

- Hinderupvej 14, 6230 Rødekro
- Heiselvej 1, Visbjergvej 43 og 53, 6240 Løgumkloster
- Bunti Mark 3, Husumvej 13, Rejsby 9 og Rejsbyvej 11, 6261 Bredebro
- Byvej 16, 6280 Højer
- Brem Nordvej 1, 6630 Rødding

- Åbenråvej 140 og Østerlundvej 29, 6780 Skærbæk

Der sker transporter af medarbejdere og dyr mellem nogle af husdyrbrugene. Færdigblandet foder indkøbes fra foderstofforretning, og leveres direkte til ejendommen.

Tønder Kommune vurderer:

At der ikke er tale om samdrift mellem de forskellige ejendomme – idet der er stor afstand i mellem dem og de heller ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt direkte forbundet idet hvert husdyrbrug kan drives selvstændigt.

4) Lokalisering og landskab

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. Ejendommen ligger udenfor områder der er udpeget som bevaringsværdige landskaber, større sammenhængende landskaber og geologiske bevaringsværdier. Rundt om ejendommen ligger der ingen beskyttede fortidsminder eller andet beskyttet kulturarv. Ejendommens landskabelige forhold samt vurdering heraf, er beskrevet under punkt 3.1 og de nærmeste naturområder er beskrevet under punkt 3.3. (Se nedenfor).

Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab (3.1)

Afstandskravet til ikke-almen vandforsyningsanlæg (forsyner færre end 10 husstande) er på 25 m. Den reelle afstand fra boringen DGU nr. 149.472 til den eksisterende stald er 8 meter, og 9 meter fra den ønskede tilbygning.

Der søges om dispensation for afstandskravene til ikke-almen vandforsyningsanlæg. Dispensation søges, da der er tale om en eksisterende bygning, samt at det driftsmæssigt og landskabeligt er mest hensigtsmæssigt at forlænge den eksisterende stald.

Den eksisterende stald er udført med bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, hvilket også er gældende for den nye tilbygning. Afløb til gyllebeholderne er ligeledes udformet i tætte og lukkede ledninger, således der ikke er risiko for udslip af gylle. Det vurderes, at der ikke er risiko for udslip fra staldene til boringen.

Landskab og Kulturarv

Staldanlægget og gyllebeholderne ligger i Tønder Kommune øst for Skærbæk. Området er domineret af store landbrugsflader med spredt læghegnsbeplantning. Stuehuset er omkranset af en mindre skov, som skærmer delvis for indsigten fra øst. Umiddelbart nord for ejendommen ligger en tilgroet mose, som skærmer for indsigten fra nord, mens der mod vest er en delvis beplantning.

Ifølge Tønder Kommunes kommuneplan ligger husdyrbruget udenfor områder der er udpeget som større sammenhængende landskabet og geologiske bevaringsværdier samt lige udenfor et område der er udpeget som bevaringsværdige landskab. Der ligger ingen beskyttede fortidsminder eller andet beskyttet kulturarv rundt om ejendommen.

Bygningsmassen inkl. tilbygningen og teltoverdækningen, vil fortsat komme til at syne som en samlet masse. Landskabeligt vil tilbygningen og den nye gyllebeholder fremstå som en naturligt integreret del af det eksisterende anlæg. Den nye staldbygning opføres i sammen materialevvalg som stald 4.

Desuden vil tilbygningen komme til at flugte med de eksisterende stalde, og derved skabes der symmetri. Det vurderes, at der ikke sker en forringelse af det visuelle eller hvordan landskabet opleves ved opførelse af tilbygningen, da det sker i sammenhæng og tilpasset til de eksisterende stalde. Samlet set vurderes det, at udvidelsen ikke vil kunne påvirke kulturarv eller landskab negativt. Det vurderes endvidere, at der ikke er behov for beplantning i forbindelse med staldanlægget.

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravene i husdyrlovens § 6 er overholdt, da der ikke etableres husdyr-, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, indenfor nedenstående afstandskrav.

Afstand til naboer og byzone m.v.	Afstandskrav	Afstand / retning
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Vinum ved Døstrup).	50 m	ca. 3,2 km (SV)
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Vinum ved Døstrup)	50 m	ca. 3,2 km (SV)
Nærmeste nabobeboelse ligger nordøst for den nye gyllebeholder (Kæpslundvej 6, der også ejes af samme ejer som Kæpslundvej 8)	50 m	ca. 100 m (NØ)

Tabel 3. Afstand til naboer og byzone mv.

Afstandskravene i husdyrlovens § 7 er overholdt, da der ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor nedenstående afstandskrav til særlig ammoniakfølsom natur.

Afstand til ammoniakfølsomme naturtyper	Afstandskrav	Afstand / retning
Kategori 1 (Inden for internationale naturbeskyttelsesområder – et område med stilkeg i Lovrup Skov)	10 m	ca. 2,2 km (Ø/SØ)
Kategori 2 (Uden for internationale naturbeskyttelsesområder – Tevring Mose)	10 m	ca. 1,3 km (SØ)

Tabel 4. Afstand til kategori 1 og 2 natur.

Der må ifølge husdyrlovens § 8 ikke etableres husdyr-, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, indenfor følgende afstandskrav:

Afstand fra anlæg	Afstandskrav	Afstand / retning
Vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning. (DGU 149.472 ligger lige nord for ny tilbygning) * Obs overholder ikke afstandskrav.	25 m	ca. 9 m (N)
Vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning (DGU 149.470)	50 m	ca. 1,7 km (NV)
Vandløb (herunder dræn) og søer, jf. dog stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for en afstand af 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m ²	15 m	ca. 250 m (V)
Offentlig vej og privat fællesvej (Kæpslundvej, der stopper som offentligvej ca. 136 m nord for ejendommen og fortsætter som privat vej nærmeste igennem ejendommens bygningssæt). Vejen kommer tættest på udvidelsen ved stald-tilbygningen.	15 m	ca. 12 m (Ø)
Levnedsmiddelvirksomhed. Vides ikke, men længere end 25 m.	25	> 25 m
Beboelse på samme ejendom	15	> 35 m

Naboskel (matr. 244 Ø. Gasse, Skærbæk). Denne matrikel har samme ejer som Kæpslundvej 8.	30 m	ca. 45 m (N)
--	------	--------------

Tabel 5. Afstande jf. §8.

Afstandskravene i § 8 er overholdt med undtagelse af afstandskravet til vandboringen DGU 149. 472. Tønder Kommune meddeler dispensation, således at tilbygningen kan opføres i en afstand af ca. 9 m fra boringen. Til dispensationen knytter der sig et vilkår om, at der ikke må kunne tilløbe væsker fra overfladen til boringen.

Til boringen DGU nr. 149.472 er der givet en indvindingstilladelse den 11. oktober 2019, hvor indretningen af boringen er godkendt af Tønder kommune. Boringen er filtersat i 160 meters dybde og er beskyttet af flere lerlag i forskellige dybder, det første moræneler ligger i en dybde fra 16-24 meter. Boringen er etableret i et skur.

Landskabeligt ligger husdyrbruget i et intensivt dyrket område, der er domineret af store og mellemstore landbrug.

Området er kendetegnet af mange høje spredte hegn langs markskel og af små bevoksninger og skove. Hegnene er typisk placeret efter markskellene og fremstår derfor uden et gennemgående mønster.

Tønder Kommune har undersøgt om nye eller ændrede bygninger ligger indenfor relevante udpegninger, afstandskrav, fredninger m.v. i kommuneplanen, naturbeskyttelsesloven, planloven, museumsloven eller skovloven. Det kan konkluderes, at det gør ejendommen ikke. Projektet vurderes således ikke at påvirke landskabet.

Der stilles fastholdende vilkår om udformningen af det ny byggeri. Med de stillede vilkår vurderer vi sammenfattende, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og at det ny byggeri ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur ligger i Lovrup Skov (et område med stilkeg) ca. 2,2 km mod øst/sydøst. Området forsætter længere mod syd og der er således regnet totaldeposition til 2 forskellige steder.

For det nordligste punkt er der kumulation med et husdyrbrug (som er Åbenråvej 140, 6780 Skærbæk). For det sydligste punkt er der kumulation med to ejendomme (som er Åbenråvej 140, 6780 Skærbæk og Overbyvej 24, 6780 Skærbæk).

Beregningerne viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på henholdsvis 0,4 og 0,2 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 1,3 km mod syd/sydøst. Der er tale om Tevring Mose. Beregningen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 3 natur ligger ca. 310 m mod syd/sydøst for nærmeste staldbygning, der er tale om en lille mose med et vandhul i. Beregningen viser at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,3 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

6) Lugt

Ansøger oplyser:

Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i skema 207978 i Husdyrgodkendelse.dk. Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug ved nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller byzone, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra enkeltbeboelser uden landbrugspligt eller 300 m fra samlet bebyggelse eller byzone- og sommerhusområde.

Tønder Kommune vurderer:

Der er foretaget en beregning af lugtgenæfstanden. Resultaterne fra husdyrgodkendelse.dk kan ses herunder.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Kæpslundvej 4	0	NY	341,3	341,3	348,7	Ja
 Størrupsvej 2B	0	NY	671,9	671,9	2172,5	Ja
 Skærbæk Ejerlav, Skærbæk	0	NY	868,9	868,9	3704,5	Ja
 Vinum, Døstrup	0	NY	868,9	825,4	3229,6	Ja

Tabel 6. Lugtberegning ansøgning nr. 207978.

Det ses, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Forudsætningen for disse beregninger er, at der anvendes hyppig udslusning af gylle i en del af staldene (i stald nr. 4, 5 og 6). Effekten af hyppig udslusning er indtastet til 20 % i de anvendte stalde, dette vil der blive stillet vilkår om.

Desuden vil der blive stillet vilkår om, at den nye gyllebeholder skal etableres med teltoverdækning af hensyn til naboerne på Kæpslundvej 4 jf. bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning, § 22 stk. 2. Hvis der ligger nabobeboelser indenfor 300 m af nye gyllebeholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, skal gyllebeholderen etableres med teltoverdækning. Det er tilfældet i denne sag.

Under forudsætning af, at vilkårene overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj og vibrationer

Ansøger oplyser:

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, gyllepumpning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, markvanding, levering/indblæsning af foder i foderladen samt transport af dyr, drift af silo, foder og gylle mv. Ventilationen køre kontinuerligt, mens foderanlægget er i drift i ca. 8 timer i døgnet.

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i

kilderne til rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg og andre maskiner.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles det generelle støjvilkår for at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener. Husdyrbruget ligger dog i god afstand fra nærmeste nabobeboelser i landzone, og det ligger ikke ved samlet bebyggelse. Tønder Kommune skønner på den baggrund at naboerne i det daglige ikke vil opleve væsentlige støjkilder.

Støv

Ansøger oplyser:

Kørearealerne rundt omkring bygningerne og gyllebeholderne er grusbelagte. Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Foder håndteres i den indendørs foderlade og ledes ud i staldene gennem rørsystem. Der er desuden overbrusningsanlæg i alle stalde, hvilket er med til at reducere støvemissioner fra staldene.

Der sker ingen ændringer i støvkilderne fra husdyrbruget med det ansøgte.

Tønder Kommune vurderer:

Den største kilde til støvgenerne skønnes at være interne transport, håndtering af foder og halm. Vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støjgener på grund af afstanden fra bedriften, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Ansøger oplever ikke problemer med skadedyr. Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Opbevaring af foder sker indendørs i foderladen, og der fejles op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Fluebekæmpelse sker ved hyppig rengøring og desinfektion efter hvert hold slagtesvin samt med et godkendt strømiddel, når/hvis det er nødvendigt.

Rovfluer indsættes efter behov.

Rottebekæmpelse sker via et privat firma (pt Mortalin). Rotter bekæmpes med rottegift udlagt i kasser.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der stilles vilkår til god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så at skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøger oplyser:

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via indkørslen fra Kæpslundvej. De tunge transport sker typisk i dagtimerne på hverdage, men afhentning af slagtesvin og udbringning af gylle kan ske i aften- og nattetimer.

Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 3 gange dagligt.

Tønder Kommune vurderer:

Da der er relativ god afstand til nærmest nabobeboelse, der ikke ejes af

ansøger vurderer Tønder Kommune, at transporter til og fra ejendommen ikke vil give anledning til gener. De stilles ingen vilkår.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er tændt lys i staldene ved behov, enten pga. arbejde i staldene eller af hensyn til dyrene. Alt lys i staldene er slukket om natten. Der er udendørs belysning på gavlen af stald 2, 3 og den fremtidige tilbygning. Derudover er der lys i den udendørs udleveringsgang.

Lyspåvirkning fra lastbiler er kortvarig. Lastbiler og traktorer med lys holder kortvarigt ved fodersiloer, ind- og udleveringsrampe og gyllebeholdere. Belysningen i staldene er udskiftet til LED-belysning.

Tønder Kommune vurderer:

At den udendørs belysning ikke vil genere de nærmeste naboer, da ejendommen ligger afskærmet af læhegn og mindre bevoksninger. Lys i staldene er slukket om natten, og det vurderes på den baggrund, at der ikke skal stilles vilkår vedr. belysning.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser:

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet i punkterne 2.5 -2.8 (i miljøkonsekvensrapporten, bilag 3). Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i personalerummet i stalden og opdateres løbende, når der er behov.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle, olie eller kemikalier. Stalde, gyllekana-ler og gyllebeholder er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrbrugets gylle (se punkt 2.2). Gyllebeholderne er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra et højdekurvekort ses det, at terrænet omkring gyllebeholderne skråner meget svagt mod vest. Der er minimum 400 m til en § 3 beskyttet sø. Skulle der ske et brud på en af gyllebeholderne, forventes gyllen ikke at kunne nå søen, da det vil spredes over et større areal. Der vil blive igangsat inddæmning og opsugning af gyllen.

Instrukser for håndtering af spild/udslip af gylle, olie mv. er beskrevet detaljeret i beredskabsplanen.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning, samt til opbevaring og håndtering af affald, flydende gødning, brændstof mm. Der stilles vilkår om, at der skal sikres en effektiv standsning af og oprydning efter eventuelle uheld. I den forbindelse er der på landbruget også udarbejdet en beredskabsplan, der er vedlagt som bilag 4. Der stilles vilkår om, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøger oplyser:

Der er intet kemirum på husdyrbruget, idet markbruget drives fra anden ejendom. Hvis der skulle opstå uheld på husdyrbruget, har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan, hvori der er instruks ved uheld.

Tønder Kommune vurderer:

Da der ingen pesticider eller sprøjteudstyr er på ejendommen stilles der kun vilkår i tilfælde af, at der på et senere tidspunkt vil blive opbevaret kemikalier.

Olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Der er ingen olietanke på ejendommen. Udtørring af staldene i forbindelse med vask sker med dieseloliefyret varmekanon. Olie til varmekanon medtages i dunke fra ansøgers anden ejendom.

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikrer mod forurening. Set i lyset af at der kun medbringes mindre mængder vurderes det, at der ikke er grundlag for at stille ekstra vilkår.

Egenkontrol og management

Ansøger oplyser:

I stald 4, 5 og 6 indføres der hyppig udslusning af gylle mindst hver 7. dag. Hyppig udslusning er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste og reducerer lugten med 20 %. Miljøstyrelsen har følgende vilkårsforslag til hyppig manuelt udslusning: 3d. Der skal føres logbog over, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 1. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I stald 3, 4, 5 og 6 vil der blive installeret gyllekøling med en ammoniak effekt på 26 % og driftstid på 8760 timer pr. år. Miljøstyrelsens angiver følgende egenkontrols vilkår:

1. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
2. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 5 dage.
3. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

I forbindelse med teltoverdækning på den nye gyllebeholder, har Miljøstyrelsen har følgende vilkårsforslag:

1. Den nye gyllebeholder skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
2. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
3. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
4. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

5. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol ud fra de virkemidler, der er valgt på ejendommen og i overensstemmelse med forslagene fra Miljøstyrelsen.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes godt landmandskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøger oplyser:

Spildevand fra husdyrproduktionen og regnvand fra de udendørs udleveringsarealer ledes til gyllebeholderne. I foderladen er der et toilet, hvorfra det sanitære spildevand sammen med det fra stuehuset ledes via septiktank til nedsivning. Tagvand fra de eksisterende bygninger og den nye tilbygning ledes til nedsivning.

Tønder Kommune vurderer:

At afløbsforholdene virker forsvarlige, se afløbsplan, bilag 5. Der er desuden opgjort opbevaringskapacitet, der viser, at der er tilstrækkelig kapacitet til det opsamlede spildevand fra husdyrproduktionen og regnvandet fra de udendørs udleveringsarealer. Der stilles derfor ingen vilkår.

Affald og døde dyr

Ansøger oplyser:

Herunder er oplyst husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	I foderrum	Transporterer selv	Genbrugsstation	maks. 20 kg
Batterier – alle typer	Foderlade	Transporterer selv	Genbrugsstation	ca. 5-10 stk.
Fast affald:				
Kanyler/medicinrester/emballage	Forrum	Transporterer selv	Apotek	1 boks
Tom emballage (papir/pap)	Affaldscontainer ved stald 6	Vognmand: William Nielsen og Søn		Affaldscontainer tømmes en gang pr. mdr.
Tom emballage (plast)	Affaldscontainer ved stald 6	Vognmand: William Nielsen og Søn		Affaldscontainer tømmes en gang pr. mdr.

Lysstofrør/ LED	Lade	Transporterer selv	Skærbæk Genbrugs-plads	ca. 25 stk.
Jern og metal	Lade	Skrotmand	Skrotmand	0-1 tons

Tabel 7. Affaldshåndtering og mængder.

Der sker ingen ændringer i affaldstyper og mængder med det ansøgte. Der er ikke affald i form af spildolie, olie- og brændstoffiltre og blyakkumulatorer på husdyrbruget, da disse skiftes i forbindelse med service på eksternt værksted. Der opbevares heller ingen bekæmpelsesmidler, da markbruget sker med udgangspunkt i en anden ejendom.

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevaring og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ.

Døde dyr vil fremadrettet blive opbevaret på betonspalter under kadaverkap ved den nordlige af de eksisterende gylletanke.

DAKA afhenter ca. to gange om ugen efter behov. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefon. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel og kød- og benmelsproduktion.

Tønder Kommune vurderer:

At der skal stilles vilkår om opbevaring af fast og flydende farligt affald. Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøger oplyser:

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, markvanding, drift af foderanlæg og gyllekølingsanlæg, øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset.

Alle staldbygninger er isolerede og vil fremadrettet opvarmes med gyllekøling. Hvis der skal ske udtørring af stalde efter vask sker dette via varmesystemet samt med oliefyret varmekanon. Olie medbringes i en beholder og påfyldes varmekanonerne. Påfyldning af varmekanonene sker i staldene. Der benyttes ikke dieselolie til andet.

Ansøger har via elselskabet eller eloverblik.dk mulighed for at følge elforbruget time for time, og derved kunne spotte evt. udsving. I markvandsperioden maj-august ses en betydelig stigning i elforbruget pga. af markvandingen. For regnskabet 2018 er det i gennemsnit forbrugt ca. 5.700 kWh pr. måned i alle måneder undtagen juni og juli, mens det gennemsnitlige forbrug for juni-juli er ca. 14.000 kWh. pr. måned.

Nuværende forbrug er skønnet ud fra aktuelle forbrugstal. I forbindelse med etableringen af gyllekølingsanlæggene, er der ikke foretaget en beregning af det fremadrettet elforbrug, da der ikke findes normtal herfor. Forbruget skønnes at stige væsentlig, idet staldene skal køles og at gyllekølingsanlægget skal være i vedvarende drift.

Staldene vil fremadrettet blive opvarmet via overskudsvarme fra gyllekølingen.

Type	Forbrug godkendt drift
El	Ca. 90.627 kWh

Dieselolie	0 l*
------------	------

Tabel 8. Energiforbrug

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om at anlæg der er særligt energiforbrugende skal kontrolleres og vedligeholdes (ventilationsanlæg, gyllekølingsanlæg etc.) så de altid kører energimæssigt optimalt. Der skal i nye stalde anvendes LED-belysning og der skal skiftes til lavenergilysstofrør i stalde og lader, når de eksisterende er udtjente.

Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget. Hvis denne overvågning viser et højt energiforbrug kan virksomheden blive påbudt et energitjek. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes energibesparende foranstaltninger (f.eks. gyllekøling) på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøger oplyser:

Staldanlægget og stuehuset forsynes med vand fra Gasse vandværk. Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold og forbrug i boligen. Ud fra normtal fra driftsplanlægning 2015 drikker et slagtesvin (32-107 kg) 560 L, mens Seges Svineproduktion angiver, at ungsvin 15-45 kg har et vandbehov på 4-8 l pr. dag og slagtesvin 45-100 kg 6-10 liter pr. dag. Ud fra disse normtal kan forbruget beregnes til mellem 8350 - 10.700 m³ (antaget 4 hold slagtesvin pr. år og 8 l pr. dag i gennemsnit). Det nuværende forbrug er på 10.500 m³, og med en forventet forøgelse af dyreholdet med ca. 25 %, forventes forbruget at være ca. 13.125 m³.

Type	Forbrug pt	Forbrug
Drikkevand, vaskevand, vand til overbrusning mv.	ca. 10.330	Ca. 13.125
Stuehuse	ca. 170 m ³	ca. 170 m ³
I alt	ca. 10.500	Ca. 13.295 m ³

Tabel 9. Vandforbrug før og efter.

Der er drikkenipler og vandkopper i alle stalde. Der er kombineret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle stalde. Staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand og staldene vaskes

Umiddelbart nord for ejendommen ligger en boring (DGU 149.472) der anvendes til markvanding. Der er tilladelse til at indvinde 171.000 m³/år.

Tønder Kommune vurderer:

Langt størstedelen af vandforbruget på ejendommen er drikkevand til grisene, når man ser bort fra markvandingen. For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, er der stillet vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer. Af samme årsag stilles der vilkår til, at der skal føres driftsjournal over vandforbruget. Tønder Kommune vurderer, at der med iblødsætning mm. anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøger oplyser:

BAT-niveauet beregnes i Husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregning i denne godkendelse, tager afsæt i, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse på ejendommen. Det betyder, at BAT niveauet for stald 1 og 2, tager afsæt i et BAT niveau der er fastsat i tidligere godkendelse, dvs. drænet gulve uden teknologi.

I den eksisterende godkendelse var stald 3 og 4 indrettet med "delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv". Disse to stalde ændres til drænet gulv med gyllekøling. Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. A nr. 2, at der skal vælges BAT-klassifikationen "nye stalde" når "*.. der ændres på en måde der kan sidestilles med etablering af nye staldafsnit (renovering) f.eks. ændring af gulvprofil m.v.*". Derfor er der valgt "nye stalde" for stald 3 og 4. For de to nye stalde 5 og 6 beregnes BAT ligeledes med BAT-klassifikationen "nye stalde".

For de eksisterende gyllebeholdere er der valgt forudsætningen "Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg" for BAT-beregningen, mens der for den nye gyllebeholder er valgt "ny (inkl. renoveret) gødningsopbevaring".

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 5.317 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på 5.287 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 30 kg NH₃-N.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4515	802	5317
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4685	603	5287
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	30
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 10. Samlet BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 4 (hedder Stald 7 i revurderingen)	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,59	2,30
Stald 3 (hedder Stald 5+6 i revurderingen)	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,59	2,30
Stald 2 (hedder Stald 1+2 i revurderingen)	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 1 (hedder Stald 3+4 i revurderingen)	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 5 (tilbygning til stald 4/(7))	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,59	2,30
Stald 6 (foderlade der ændres til stald)	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,59	2,30

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 11. Tabel med oplysninger om forudsætningerne for BAT beregningen (ny eller eksisterende stald). Tabellen er fra husdyrgodkendelse.dk.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 5.317 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver 5.287 kg N/år. Tønder Kommune er enig med ansøger i de forudsætninger der er indtastet i ansøgningen vedr. ny/eksisterende stalde.

Tønder Kommune vurderer derved at BAT er overholdt.

Der er benyttet følgende tiltag for at opnå BAT-niveau, tiltagene er fastholdt med vilkår:

- Fast overdækning på den nye gyllebeholder.
- Gyllekøling i stald 3, 4, 5 og 6 med en ammoniak effekt på 26 %. Samlet antal kvadratmeter, hvor der etableres gyllekøling er på 1.485 m², se bilag 6 fra Klimadan.
- Staldsystemet med drænet gulv + spalter (33 % /67 %) i samtlige stalde.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøger oplyser:

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger 30 km fra den dansk tyske grænse og ca. 18 km fra kommunegrænsen til Aabenraa.

Tønder Kommune vurderer:

På grund af afstanden fra grænsen til ejendommen er Tønder Kommune enig i ansøgers vurdering om, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

1) Foranstaltninger ved ophør

Ansøger oplyser:

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på ejendommen, er det enten fordi staldanlægget sælges, udlejes til anden side, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder kommune vurderer, at ansøger tager tilstrækkelig hånd om situationen ved evt. ophør, og at der ikke ved ophør vil ske skade på miljøet. Der stilles fastholdende vilkår til dette.

2) BAT energi, vand, management m.v.

Ansøger oplyser:

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der fasefodres med 2 blandinger.

Der benyttes udelukkende indkøbte færdigblandinger. Ud fra normtal fodres i gennemsnit med ca. 2,82 foderenheder pr. kg tilvækst for slagtesvin og en foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med den umiddelbart forventede produktion af ca. 14.900 slagtesvin ca. 80 kg tilvækst, vil det årlige foderforbrug ligge på ca. 3360 tons. Husdyrbrugets foderforbrug skønnes at svare til det beregnede forbrug efter udvidelsen og ændringen.

Energiforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 2.9.5. Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 10 kWh pr. slagtesvin. Dette tal er baseret på "nyt kaskadestyret ventilationsanlæg". Normtalsberegning kommer således frem til ca. 149.000 kWh. Ejendommen indrettes med gyllekøling, og der findes ingen normtal for energiforbruget, hvorfor der skal tillægges et ekstra el-forbrug til normtallet. Desuden sker der også markvanding på ejendommen, som også har et stort el-forbrug som skal tillægges normtallet.

Der føres ikke løbende journal over energiforbruget. Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra elselskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Der er undertryksventilation i alle svinestaldene med Multistep. Alle ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde (reducerer modstanden). Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene i staldene. Belysningen i staldene udskiftet til LED-rør. Lyset i staldene er kun tændt i overensstemmelse med lovkrav samt i forbindelse med fodringsperioderne, dvs. fra 7-17 samt eventuelt i forbindelse med fodringer uden for dette tidsrum.

Der skal fremadrettes benyttes elektricitet til driften af gyllekølingsanlægget, og varmen fra gyllekølingen vil blive benyttet til at opvarme stuehuset og stalde.

Da der ikke foreligger normtal for elforbrug på husdyrbrug med gyllekøling, bør der ikke stilles vilkår om maksimalt tilladt forbrug i kWh.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi.

Vandforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 2.9.6. Vandforbruget skønnes at blive ca. 13.295 m³. Husdyrbrugets vandforbrug vurderes at ligge en anelse over niveau med normen.

Det vurderes, at der anvendes BAT med hensyn til vandforbrug, når der er installeret vandbesparende drikkevandssystemer (drikkekopper med drikkenipler), stalde sættes i blød forud for vask og der sker daglig inspektion af drikkevandssystemet for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

Da husdyrbruget har mere end 2000 stipladser slagtesvin, er det omfattet af BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Herunder er en kort redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af BAT i forhold til BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Tallene i parenteserne herefter henviser til BAT-konklusionerne.

Den generelle danske miljølovgivning, som gælder for alle husdyrbrug, og beskyttelsesniveauerne som skal overholdes i forbindelse med en godkendelse efter Husdyrloven, sikrer, at der leves op til BAT, når overholdelse af lovgivningen suppleres med et miljøledelsessystem (1.1) og en beredskabsplan samt almindelig sund fornuft. Miljøledelsessystemet er endnu ikke udarbejdet. Godt landmandskab (1.2) sikres bl.a. gennem ajourført beredskabsplan og dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg. Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Denne opdateres løbende, når der er behov.

Ernæringsmæssig styring (1.3) sker gennem fasefodring med foderblandinger, der er tilpasset dyrenes behov i produktionsperioderne.

Det antages, at Miljøstyrelsen gennem fastsættelsen af BAT for ammoniakemission og udbringningsreglerne om N- og P-lofter har forholdt sig til de angivne kvælstof- og fosforudskillelser, der fremgår af BAT-konklusionen.

Minimering af emissioner fra spildevand (1.5) sikres bl.a. ved at gylle håndteres i et lukket system med tætte kanaler, rør og gyllebeholdere. Endvidere benyttes højtryksrensere ved rengøring og der er vandbesparende drikkevandssystemer i staldene. Af regnvand tilledes der kun det regnvand til gyllebeholdere, der falder på udleveringsramperne.

Af de oplistede teknikker til reduktion af lugtemission benytter husdyrbruget at gylle kun omrøres forud for udbringning, hyppig fjernelse af gylle (udslusning af gylle i stalde hver uge i de enkelte stalde) og at gylle nedfældes. Minimering af omrøring reducerer samtidigt ammoniakemissionen fra opbevaring af gylle. Der etableres gyllekøling i 4 af staldene (1.9).

Med husdyrbrugets indretning er der ikke markante støjkluder, som kan genere naboerne. De primære støjkluder er transport, ventilation samt indblæsning i siloer. Da der ikke har været problemer med støj til omgivelserne, er der ikke udarbejdet en støjhandlingsplan (1.7).

Forebyggelse af emission til jord og vand sker endvidere gennem opbevaring i stabile, tætte kanaler, rørsystemer, forbeholdere og gyllebeholdere. Gyllebeholdere er omfattet af den 10 årige gyllebeholderkontrol. Endvidere inspiceres gyllebeholderne årligt i forbindelse med bundtømning (1.11).

Den bedrift, der modtager husdyrgødningen fører journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Bedriften udbringer gylle i overensstemmelse med den generelle lovgivning, hvilket også sikrer, at husdyrgødning udbringes i overensstemmelse med BAT. I lovgivningen er der bl.a. fastsat regler om afstande i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på skrånende arealer op til vandløb og søer, afstande til drikkevandsboringer og forbud mod udbringning på vandmættet, over-svømmet, frossen jord eller snedækket jord (1.13). Ved varsel om

umiddelbart forestående skybrud eller tilsvarende udbringes der ikke på arealer med risiko for afstrømning. I forbindelse med mark- og gødningsplanlægningen planlægges mængder og tidspunkt for fordelingen af husdyrgødningen under hensyntagen til det valgte sædskiftes behov for næringsstoffer, jordbundstypen og eventuel vanding. I forbindelse med planlægningen tjekkes desuden, at N- og P-loftet jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen vil blive overholdt. Såfremt der trods ovenstående forholdsregler opdages tegn på afstrømning til sårbare arealer, vil der blive taget affære og om nødvendigt foretaget afhjælpende foranstaltninger og ringet til miljøvagten, hvis der er sket forurening af fx et vandløb.

Da gylle ledes til gyllebeholdere i et lukket system, og gyllebeholderne tømmes med gyllevogn med læssekran, er risikoen for spild i forbindelse med gødningslageret minimal.

Beregning af ammoniakemissionen (1.14) fra produktionen sker gennem ansøgningen om miljøgodkendelse i Husdyrgodkendelse.dk. Der leves op til BAT i forhold til ammoniakemission.

Årligt opgøres den faktiske husdyrproduktion på husdyrbruget i forbindelsen med gødningsregnskabet. Ud fra disse oplysninger kan ammoniakemissionen beregnes ud fra normtal fra Institut for Husdyrvidenskab ved Aarhus Universitet. Normtallene beregnes og udgives årligt. N- og P-udskillelsen beregnes direkte i gødningsregnskabet (1.15).

Generelt er der ikke problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder håndteres i foderlade og siloer og ledes ud i staldene gennem rørsystem. Der sker ingen monitoring eller beregning af støvemissionen, idet udgifterne ved måling og beregning ikke vurderes at være rimelig i forhold til den meget lille støvemission fra staldene (1.8).

Der er etableret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle stalde.

Der sker minimum årlig registrering af vand-, el- og brændstofforbrug. Der registreres antal indsatte, døde og leverede dyr samt indkøbte foder mængder. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

BAT i forhold til energi- (1.6) og vandforbrug (1.4) er beskrevet under punkt 4.2.2 og 4.2.3.

Der foreligger ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse og ændring af husdyrbruget på Kæpslundvej 8, 6780 Skærbæk ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Tønder Kommune vurderer:

Ovenstående redegørelse viser, at det ansøgte projekt anvender BAT mht. energi, vand, management m.v. Der stilles fastholdende vilkår til BAT.

3) Ikke-teknisk resumé af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøger oplyser:

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i

Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT for ammoniak. BAT i forhold til ammoniak overholdes vha. gyllekøling.

Der er i ansøgningen redegjort for BAT med hensyn til godt landmandskab, ernæringsmæssig styring, vand, energi, støj, støv, lugt, emissioner fra gødning, forarbejdning af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, ammoniakemission og beregning af N- og P indhold i gødning.

Husdyrbruget skal desuden udarbejde et miljøledelsessystem.

Alternative løsninger og 0-alternativ

I ansøgningsprocessen er der drøftet forskellige tiltag til teknologi. Da ansøger har et ønske om at skifte de eksisterende delvis spaltegulve ud med drænet gulve, har ansøger valgt at installere et gyllekølingsanlæg i dele af staldene. Køling af gylle nedsætter ammoniakemissionen fra gyllen, og varmen genanvendes til i staldene og stuehuset.

Desuden er det drøftet muligheden for dybstrøelse i den eksisterende lade mod syd. Dette er dog fravalgt, da lugtkravene derved vil blive overskredet.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse, herunder vilkår til foderkorrektions, antal producerede slagtesvin og ind- og udgangsvægte. Såfremt der meddeles afslag til ansøgningen skal Tønder Kommune gennemføre en revurdering af husdyrbrugets gældende miljøgodkendelse.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

Tønder Kommune vurderer:

Det vurderes, at ansøger har redegjort for væsentlige alternativer til BAT-teknologi. Der stilles dog som krævet i godkendelsesbekendtgørelsens § 36 vilkår vedr. foranstaltninger ved ophør af produktionen.

4) Miljøledelse

Ansøger oplyser:

Miljømålet for 2020 er indsendt til Tønder Kommune, og desuden i forhold til oplæring- og kontrolplan er der på ejendommen fokus på grundig oplæring af personale, og stalde og lager inspiceres med jævne mellemrum for om der skal ske reparation og vedligehold.

Tønder Kommune vurderer:

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem når der gives en § 16 a godkendelse.

Den ansvarlige for driften, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

- Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold.
- Fastsætte miljømål.
- Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål.
- Minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt.
- Foretage justeringer af mål og handlingsplaner.
- Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.
- Dokumentere ovenstående f.eks. med driftsjournaler.

Tønder Kommune har konstateret at virksomheden, i forbindelse med ansøgningen, har lavet et miljømål for år 2020 og formuleret en miljøpolitik, se bilag 7. Det vurderes på den baggrund at de ansvarlige for driften er godt i gang med implementeringen af et miljøledelsessystem.

D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten kan ses i miljøkonsekvensrapport, der er vedlagt som bilag 3.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Naturbeskyttelseslovens § 3

Der ligger to mindre § 3 beskyttede moseområder i nærheden af husdyrbruget. Den nærmeste ligger ca. 55 m nord for, hvor den nye gyllebeholder skal placeres. Den anden ligger syd for husdyrbruget i en afstand af ca. 310 m.

Merdepositionen til den sydlige mose er beregnet til under 1 kg N/ha/år, så det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til tilstandsændringer. Mosen der ligger nord for ejendommen er på baggrund af en besigtigelse i 2015 vurderet til ikke at være kvælstoffølsom, idet den er tilgroet af pil, tjørn, glansbladet hæg, stor nælde mm. En merdeposition på 4,5 kg, vurderes derfor ikke til at give anledning til en tilstandsændring.

Habitatvurdering

Nærmeste natura 2000-område er fuglebeskyttelses- og habitatområdet Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov ca. 2 km øst for husdyrbruget. Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,1 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak. Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er ligger ca. 2 km mod øst. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Kæpslundvej 8 ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

- Husdyrbruget godkendes til slagtesvineproduktion i stalde med drænet gulv og spalter (33 %/67 %) i alt 2.423 m² produktionsareal.
- Fordeling af dyr og det tilladte produktionsareal må maksimalt være som anført i tabel 12 og vist på figur 2:

Nr	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Ude Mdr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
1	Stald 1	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Slagtesvin	-	884	546
2	Stald 2	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Slagtesvin	-	598	392
3	Stald 3	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Slagtesvin	-	782	486
4	Stald 4	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Slagtesvin	-	464	311
5	Stald 5	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Slagtesvin	-	217	133
6	Stald 6	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Slagtesvin	-	770	555
Nr	Gødninganlæg					gødningsareal m ²
A	Gyllebeholder syd 2.058 m ³					492
B	Gyllebeholder nord 2.136 m ³					516
C	Ny gyllebeholder 4.000 m ³					997

Tabel 12: Oversigt over stalde og dyr

Figur 2. Situationsplan.

3. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Stalde og anlæg

4. Den nye staldbilbygning (stald 5) og den nye gyllebeholder skal placeres/udføres som vist på bilag 1 og i figur ovenfor.
5. De nye stalde (nr. 5 og 6), og stalde der renoveres (nr. 3 og 4) skal opføres med stalssystem og produktionsareal, der fremgår af tabel 12.

Gødningsopbevaring og -håndtering

6. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
7. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
8. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Landskabelige hensyn

9. Tilbygningen (stald 5) skal opføres i elementer med grå sø-sten og gråt eternittag, der matcher den eksisterende stald 4.
10. Langs Kæpslundvej (nord-syd gående) og ved det vestlige skel (nord-syd gående) er der på godkendelsestidspunktet læhegn, der bidrager til at afskærme staldene og gyllebeholderne, inkl. den nye gyllebeholder med teltoverdækning. Beplantningen skal bibeholdes og vedligeholdes, herunder at udgåede træer og buske erstattes. Se kort nedenfor.
- 11.

Figur 3. Beplantning omkring Kæpslundvej 8, 6780 Skærbæk.

12. Der må ikke kunne tilløbe væsker fra overfladen til boringen (DGU 149.472).

Ammoniak

13. Gyllekanalerne i stald 3, 4, 5 og 6 i alt 1.485 m² skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
14. Varmepumpen skal levere en gennemsnitlig køleydelse på mindst 37 W/m² og den skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
15. Den samlede årlige køleydelse skal være på $((1.485 \text{ m}^2 \times 37 \text{ W/m}^2) \times 8.760 \text{ timer})/1.000 \text{ w/kWh} = 481.318,2 \text{ kWh}$.
16. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
17. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentenes vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
18. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Lugt

Teltoverdækning af gyllebeholder

19. Gyllebeholder C (mod nord 4.000 m³) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
20. Åbningen af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
21. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
22. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden 2 hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Hyppig udslusning af gylle

23. Gyllen i gyllekanalerne i stald 4, 5 og 6 skal udsluses mindst hver 7. dag.
24. Udslusningen skal foretages mellem kl. 8 og 16, og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.
25. Pumpen for rørudslusningssystemet skal være tilsluttet en datalogger eller lignende, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 25. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende – eller alternativt skal vilkår 28 bruges.
26. Gyllekummerne skal være udstyret med fastmonterede følere, højdemålere eller lignende, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 25. Højden af gylle i kanalerne må på intet tidspunkt overskride en mængde der svarer til en uges gylleproduktion. Registreringen fra niveaufølere eller højdemålere skal enten registreres via

datalogger eller ved førelser af logbog. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Støj

27. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra staldene og gyllebeholderne, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel x: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Støv

Der stilles ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

28. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
29. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Til og frakørsel

Der stilles ingen vilkår.

Lys

Der stilles ingen vilkår.

Driftsforstyrrelser og uheld

30. På husdyrbruget skal der forefindes en opdateret beredskabsplan. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.

Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.

Bilag over husdyrbruget med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.

En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

31. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.

Kemikalier og pesticider

32. Påfyldning af sprøjte skal foregå på et område med fast/støbt underlag med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder.
33. Kemikalier skal opbevares indendørs på fast bund uden afløb.
34. Påfyldning af sprøjte skal foregå under opsyn og fra separat vandtank eller fra vandforsyning med monteret kontraventil og mindst 5 m fra boring.

Olie og brændstof

35. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
36. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal foregå på fast, tæt bund.

Egenkontrol og management

37. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.

Vedr. gyllekølingsanlægget

38. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årlig. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
39. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.

40. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service-rapporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vedr. teltoverdækningen

41. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Generelle vilkår

42. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, olie, vand og brændstof.
 - Vedligeholdelse af ventilationsanlæg
- Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Spildevand

Der stilles ingen vilkår.

Affald og døde dyr

43. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
44. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

45. Anlæg der er særligt energiforbrugende (ventilationsanlæg, gyllekølingsanlæg) skal kontrolleres og vedligeholdes så de altid kører energimæssigt optimalt.
46. Der skal i nye stalde anvendes LED-belysning og der skal skiftes til lavenergilystofrør i stalde og lader, når de eksisterende er udtjente.

Vandforbrug

47. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
48. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

Ved ophør af driften

49. Ved ophør af driften skal der foretages oprydning og nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Gødningsopbevaringsanlæg og stalde skal tømmes og rengøres.

HØRINGER

Idehøring

Ansøgningen blev tirsdag den 17. marts 2020 annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på ca. 794 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger, der har givet anledning til ændringer i forhold til det udkast, der var i høring.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget **senest tirsdag den 11. august 2020**.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens

ansvar.

BILAG

- Bilag 1: Situationsplan
- Bilag 2: Kapacitetsopgørelse
- Bilag 3: Miljøkonsekvensrapport
- Bilag 4: Beredskabsplan
- Bilag 5: Afløbsplan
- Bilag 6: Beregning vedr. gyllekøling fra Klimadan
- Bilag 7: Miljøledelse

Ny gyllebeholder

Gyllebeholder nord

Gyllebeholder, syd

Fortank

Stald 4

Tilbygning
Stald 5

Udlevering

Tidligere
foderlade
Stald 6

Stald 3

Silo
silo

Fortank

Stald 2

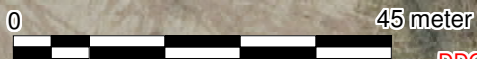
Udlevering

Stald 1

Stuehus

Lade

Lade

DDO Copyright COWI

LandboSyd

Jens Terp-Nielsen Vej 13
6200 Aabenraa
Tlf. 74365000

Oversigt over ejendommen
Kæpslundvej 8

J.Nr. Bilag 1
Målforhold: 1:900

Dato: 06.01.2020 / 10:49:09

Init.: hef

Kæpslundvej 8

	Slagtesvin/polte	Smågrise	Årssøer	Fordeling søer	uger
Antal	14900		0		
Indgangsvægt (kg)	35		7,5	Løbestald	4,0
Udgangsvægt (kg)	115		32	Drægtighedsstald	12,0
Tilvækst (kg)	80		24,5		

Bilag 2

Volumenvægt	
	m ³ /ton
Gylle	1,0

Kapacitetsberegninger (normtal 2019)

Mængde (Gylle + vand)

Gylle:

	Standardmængde	Korrektionsfaktor - vægt	Ton pr. dyr	I alt (m ³)	
Slagtesvin, drænet gulv og spalter	0,56		1,02	0,57	8528
Smågrise, toklimastald	0,132		1,03	0,14	0
Søer - bidrag løbe- og drægtighedsstald	4,50			4,50	0
Søer - bidrag farestald	1,67			1,67	0

Vand:

	Areal (m ²)	Nedbør pr .døgn (mm)*	Vaskevand (m ³)	I alt (m ³)	
Regnvand fra udleveringsramper	33	3,0		36,1	
Regnvand fra udleveringsrum mellem staldene	120	3,0		131,4	
Vaskevand				0	
			Total mængde (m³)	8696	
			Teltoverdækning	0	
			Korrigeret mængde	8696	

*Middel nedbørsmængde Jf. klimatilpasning.dk (Observationsdata 1986-2005)

Gylleudkørsel

Kapacitet **30 ton**
 Antal kørsler **290**

Opbevaringskapacitet:

	Areal	Højde	Volumen	
Stor gyllebeholder			2136	
Mellemstor gyllebeholder			2058	
Ny gylletank			4000	
			Total opbevaring (m³)	8194
			Kapacitet i måneder	11,3

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Kæpslundvej 8

6780 Skærbæk

Ansøgning om udvidelse af slagtesvinsproduktion

Skema 207978 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)

Ansøger	Brdr. Lund, Ballum A/S Rejsby 9 6261 Bredebro
Ejer	Mikkel Emmertsen Heiselvej 1 6240 Løgumkloster
Husdyrbrugets adresse	Kæpslundvej 8 6780 Skærbæk
CVR-nummer	26547504
CHR-nummer	82041
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500011039
Matrikel-nr.	Matrikel: 8 - Ø. Gasse, Skærbæk Matrikel: 133 - Overby, Døstrup Matrikel: 276 - Vinum, Døstrup Matrikel: 4 - Vinum, Døstrup Matrikel: 68 - Vinum, Døstrup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Se punkt 2.4
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	207978
Konsulent (D3)	Henriette Fries LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: hef@landbosyd.dk Tlf.: 7436 5173

Forord / læsevejledning

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Kæpslundvej 8, 6780 Skærbæk.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion. Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte (afsnit 2) og efterfølgende en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet (afsnit 3). Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹, og er bygget op om Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

For at lette sammenligningen af staldene, er der i ansøgningskemaet indsat en parentes ved staldnavnet, der henviser til navngivningen i revurderingen fra 2017.

Til miljøkonsekvensrapporten er der ud over de indsatte bilag sidst i dokumentet indsendt bilag i form af staldskitser med tilhørende regneark til opgørelse af produktionsarealerne, kapacitetsberegning samt en beredskabsplan. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med bilag 1-4 i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger og staldskitser modtaget fra Hans Chr. Lund, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 718 af 08/07/2019

	1
Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)	2
Forord / læsevejledning	3
Indledning	6
1. Ikke-teknisk resume (D2, C1 og C3 for IE-brug)	7
2. Husdyrbruget og det ansøgte	9
2.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)</i>	9
2.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	9
2.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	11
2.2.1 <i>Drift af anlægget</i>	11
2.3 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)</i>	12
2.4 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	12
2.5 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)</i>	13
2.6 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)</i>	14
2.7 <i>Lugtmission (B6, B4, D1b, D1c)</i>	20
2.8 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)</i>	21
2.8.1 <i>Støj (B7, D1b)</i>	21
2.8.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, D1b)</i>	21
2.8.3 <i>Støv (B7, D1b)</i>	21
2.8.4 <i>Lys (B7, D1b)</i>	21
2.8.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	21
2.8.6 <i>Transporter (B7)</i>	22
2.9 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)</i>	22
2.9.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	22
2.9.2 <i>Affald (B8)</i>	23
2.9.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	23
2.9.4 <i>Råvarer (B7)</i>	23
2.9.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	24
2.9.6 <i>Vandforbrug (B8)</i>	24
2.10 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	25
2.11 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	25
2.12 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	25
2.13 <i>BAT-Ammoniakemission (B9, C2)</i>	26
3. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).	28

3.1	<i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter (D1c)</i>	28
3.2	<i>Begrænsning af ammoniakemission (D1c)</i>	29
3.3	<i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)</i>	29
3.4	<i>Lugtgener for omboende (D1c)</i>	30
3.5	<i>Støjgener (D1c)</i>	31
3.6	<i>Gener fra rystelser og vibrationer (D1c)</i>	31
3.7	<i>Støvgener (D1c)</i>	31
3.8	<i>Lyspåvirkninger (D1c)</i>	32
3.9	<i>Skadedyr (D1c)</i>	32
3.10	<i>Transporter (D1c)</i>	32
3.11	<i>Energi (D1c)</i>	32
3.12	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)</i>	32
3.13	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)</i>	33
3.13.1	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)</i>	33
3.14	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)</i>	34
3.15	<i>Alternative løsninger (D1d)</i>	34
3.16	<i>Samspelet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5</i>	34
3.17	<i>Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6</i>	35
3.18	<i>Oplysninger om konsulenten (A4)</i>	35
4.	Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)	36
4.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget (C1)</i>	36
4.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)</i>	36
4.2.1	<i>BAT-Råvarer (C2)</i>	36
4.2.2	<i>BAT-Energi (C2)</i>	36
4.2.3	<i>BAT-Vand (C2)</i>	37
4.2.4	<i>Management og forholdet til BAT-konklusionen (C2)</i>	37
5.	Konklusion	38
6.	Bilag	39

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer dels det eksisterende slagtesvinshold og dels udvidelsen af driftsbygningerne og slagtesvinsholdet på Kæpslundvej 8 i Skærbæk.

Denne ansøgning indsendes idet der ønskes en miljøgodkendelse efter de nugældende regler om fri produktion i de eksisterende stalde samt for at kunne ændre anvendelsen af staldene i forhold til det godkendte. Endvidere ansøger der om følgende ændringer og udvidelser:

- Inddragelse af foderlade til slagtesvinestald (stald 6)
- Opførelse af en tilbygning (stald 5) til slagtesvin
- Opførelse af en ny gyllebeholder på 4000 m³ med teltoverdækning
- Ændring af gulvene i stald 3 og 4 fra "delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv" til "drænet gulv"
- Indførelse af gyllekøling i stald 3, 4, 5 og 6.
- Indførelse af hyppig udslusning i stald 4, 5 og 6

1. Ikke-teknisk resume (D2, C1 og C3 for IE-brug)

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Kæpslundvej 8, 6780 Skærbæk. På husdyrbruget produceres der slagtesvin, og ejendommen har en miljøgodkendelse fra 1. februar 2005 med en efterfølgende revurdering til 11.881 slagtesvin (30 kg-115 kg). Efter den ansøgte udvidelse, vil der i staldanlægget være plads til et dyrehold på ca. 14.900 slagtesvin.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til, at kunne udnytte en eksisterende foderlade til slagtesvin samt opføre en tilbygning til en eksisterende stald og en ny gyllebeholder. Derudover ønsker ansøger at producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes. Herefter kan ansøger frit producere uden begrænsninger i vægte og antal dyr på stald.

Landskabelige forhold

Ejendommen ligger på Kæpslundvej 8 ved Skærbæk og ejendommen fremstår som en samlet bygningsmasse. Den eksisterende foderlade inddrages til slagtesvin, mens stalden nærmest indkørslen fra Kæpslundvej forlænges mod øst således, at stalden kommer til at flugte med de øvrige stalde. Den nye gylletank vil blive placeret nord for de eksisterende gyllebeholdere.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes ved indførsel af hyppig udslusning af gyllen fra staldene.

Støj og vibrationer fra selve husdyrbrugets faste bygninger og installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer, i det de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs.

Transport til og fra ejendommen sker ved indkørsel fra Kæpslundvej. Fluer og skadedyr bekæmpes, mens døde dyr opbevares ved gyllebeholderne. Med disse tiltag vurderes det ikke at medføre væsentlig gene for naboer.

Samlet set vurderes dyreholdet i forhold til samlet bebyggelse og byzone ikke, at medfører væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport. Nærmeste nabo der ikke ejes af driftsherren ligger ca. 280 meter gyllebeholderne, mens nærmeste nabo ejet af driftsherren ligger ca. 130 meter fra staldanlægget.

Husdyrgødning

Der produceres udelukkende gylle på ejendommen. Gylle udbringes med gyllevogn med læssekran og nedfælder.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i ansøgningssystemet "Husdyrgodkendelse.dk" viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT for ammoniak. BAT i forhold til ammoniak overholdes vha. gyllekøling.

Der er i ansøgningen redegjort for BAT med hensyn til godt landmandskab, ernæringsmæssig styring, vand, energi, støj, støv, lugt, emissioner fra gødning, forarbejdning af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, ammoniakemission og beregning af N- og P indhold i gødning.

Husdyrbruget skal desuden udarbejde et miljøledelsessystem.

Alternative løsninger og 0-alternativ

I ansøgningsprocessen er der drøftet forskellige tiltag til teknologi. Da ansøger har et ønske om at skifte de eksisterende delvis spaltegulve ud med drænet gulve, har ansøger valgt at installere et gyllekølingsanlæg i dele af staldene. Køling af gylle nedsætter ammoniakemissionen fra gyllen, og varmen genanvendes til i staldene og stuehuset.

Desuden er det drøftet muligheden for dybstrøelse i den eksisterende lade mod syd. Dette er dog fravalgt, da lugtkravene derved vil blive overskredet.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse, herunder vilkår til foderkorrektions, antal producerede slagtesvin og ind- og udgangsvægte. Såfremt der meddeles afslag til ansøgningen skal Tønder Kommune gennemføre en revurdering af husdyrbrugets gældende miljøgodkendelse.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)

Det eksisterende bygnings sæt på Kæpslundvej 8 ligger samlet og den eksisterende foderlade ændres til slagtesvinsstald med drænet gulv. Derudover vil stald 4 blive forlænget med en tilbygning (stald 5) og der opføres en ny gyllebeholder. Bygninger mv. ses af Figur 1 samt af bilag 1.

Figur 1: Husdyrbrugets stald og opbevaringsanlæg. Foto: husdyrgodkendelse.dk

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages forskellige beregninger, i forhold til forskellen mellem før og efter situationen for husdyrbruget, og her til skal husdyrproduktionen for 8 år siden medtages. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

8 årsdriften

Den gældende produktionstilladelse er en kapitel-5 miljøgodkendelse fra 25. juli 2006, der efterfølgende er revurderet den 20. november 2017 efter Husdyrloven. Denne godkendelse giver tilladelse til et dyrehold på 11.881 slagtesvin (30-115 kg).

Produktionsarealerne for 8 års driften fremgår af nedenstående Tabel 1.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
8 års drift						
Stald 4 (hedder Stald 7 i revurderingen)	464	Mekanisk ventilation	6 m	(#115707) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	311
Stald 3 (hedder Stald 5+6 i revurderingen)	782	Mekanisk ventilation	6 m	(#115709) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	486
Stald 2 (hedder Stald 1+2 i revurderingen)	598	Mekanisk ventilation	6 m	(#115711) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	392
Stald 1 (hedder Stald 3+4 i revurderingen)	884	Mekanisk ventilation	6 m	(#115713) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	546
Sum						1735

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Nudriften

Nudriften tager afsæt i den meddelte revurdering fra den 20. november 2017. Produktionsarealerne for nudriften fremgår af nedenstående Tabel 2.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Nudrift						
Stald 4 (hedder Stald 7 i revurderingen)	464	Mekanisk ventilation	6 m	(#115706) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	311
Stald 3 (hedder Stald 5+6 i revurderingen)	782	Mekanisk ventilation	6 m	(#115708) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	486
Stald 2 (hedder Stald 1+2 i revurderingen)	598	Mekanisk ventilation	6 m	(#115710) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	392
Stald 1 (hedder Stald 3+4 i revurderingen)	884	Mekanisk ventilation	6 m	(#115712) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	546
Sum						1735

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgt drift

Produktionsarealerne er målt op i november 2019 af Hans Chr. Lund. Placering af produktionsarealet fremgår af bilag 2. Ligeledes fremgår produktionsarealerne i de eksisterende og nye stalde af nedenstående Tabel 3.

Ansøger ønsker at ændre de nuværende gulve i stald 3 og 4 fra "delvist spaltegulv" til "drænet gulv".

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 4 (hedder Stald 7 i revurderingen)	464	Mekanisk ventilation	6 m	(#115699) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	311
Stald 3 (hedder Stald 5+6 i revurderingen)	782	Mekanisk ventilation	6 m	(#115700) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	486
Stald 2 (hedder Stald 1+2 i revurderingen)	598	Mekanisk ventilation	6 m	(#115703) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	392
Stald 1 (hedder Stald 3+4 i revurderingen)	884	Mekanisk ventilation	6 m	(#115702) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	546
Stald 5 (tilbygning til stald 4/(7))	217	Mekanisk ventilation	6 m	(#115714) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	133
Stald 6 (foderlade der ændres til stald)	770	Mekanisk ventilation	6 m	(#115715) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	555
Sum						2423

Tabel 3: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

2.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

På ejendommen er der to gyllebeholdere på hhv. 2058 m³/492 m² og 2136 m³/516 m². For opbevaringsanlæg er 8 års driften og nudriften identiske. I ansøgt drift søger ansøger om etablering af en ny gyllebeholder på 4000 m³. Derudover ønsker ansøger, at etablere fast overdækning på beholderne.

Med en forventet produktion på 14.900 slagtesvin kommer der ca. 8279 m³ gylle. Derudover ledes der også nedbør fra to udleveringsarealer/ramper på hhv. 153 m² og 168 m² til gyllebeholderne (antaget 1,095 m³/m² jf. kort over nedbør på Klimatilpasning.dk, Observationsdata 1986-2005). Opbevaringskapaciteten på husdyrbruget er samlet på 8194 m³ svarende til 11,3 måneder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

Udslusning af gylle fra staldene til gyllebeholderne vil fremover sker hver uge i stald 4, 5 og 6 og foregår med træk-og-slip. Gyllen i gyllebeholderne omrøres kun forud for udbringning og udbringes efter de gældende regler.

Markdriften er lejet ud, og dele af husdyrgødningen udbringes af maskinstationen "Frank Søndergård". Gyllen udbringes med en 30 ton gyllevogn med læssekran.

2.2.1 Drift af anlægget

Der er 2 ansatte, der varetager driften på husdyrbruget. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende punkter i denne rapport, men derudover kan nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges, og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderne
- Der er sundhedsrådgivning
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Serviceeftersyn af gyllekølingsanlæg

- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget registreres årligt (brændstof, el, vand og foder)
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der er 10 års beholderkontrol af gyllebeholdere
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr (medarbejdere)

2.3 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)

Ansøgningen omhandler som tidligere beskrevet en ændret anvendelse, hvor den eksisterende foderlade bliver omdannet til slagtesvinsstald, og der opføres en tilbygning til stald 4 og en ny gyllebeholder. Rent visuelt sker der en mindre ændringer af den eksisterende foderlade, idet der monteres afkast på taget.

De eksisterende slagtesvinsstalde er opført i røde mursten og sorte stålplader. Foderladen der bygges om til slagtesvinsstald er opført med røde plader og gråt eternittag Stald 4 er opført i elementer med grå søsten med gråt eternittag. Den nye tilbygning vil blive tilbygget stald 4, og materialevalget vil blive det samme som stald 4. Gavlen på tilbygningen vil komme til at flugte med gavlene på stald 2 og 3. Taget på stald 4 og 6 står over for en renovering, hvor der opsættes samme sorte stålplader som de øvrige stalde.

Gulvene i stald 3 og 4 ændres fra "delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv" til "drænet gulv", dette har dog ingen betydning for det visuelle indtryk af bygningerne.

Der vil blive opført en ny gyllebeholder på 4000 m³ nord for de eksisterende gyllebeholdere. Gyllebeholderen bliver opført i samme materialer som de eksisterende gyllebeholdere. På de to eksisterende gyllebeholdere vil der blive etableret fast overdækning.

Inddragelse af foderladen og opførelse af tilbygningen, ændring af gulvtypen i stald 3 og 4, opførelse af gylletanken samt etablering af teltoverdækning anses at være erhvervsmæssigt nødvendig for bedriften.

Diverse placeringer af stalde og anlæg mv. fremgår af bilag 1.

2.4 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Brdr. Lund, Ballum A/S har endvidere husdyrhold på adresserne:

- Hinderupvej 14, 6230 Rødekro
- Heiselvej 1, Visbjergvej 43 og 53, 6240 Løgumkloster
- Bunti Mark 3, Husumvej 13, Rejsby 9 og Rejsbyvej 11, 6261 Bredebro
- Byvej 16, 6280 Højer
- Brem Nordvej 1, 6630 Rødding
- Åbenråvej 140 og Østerlundvej 29, 6780 Skærbæk

Der sker transporter af medarbejdere og dyr mellem nogle af husdyrbrugene. Færdigblandet foder indkøbes fra foderstofforretning, og leveres direkte til ejendommen.

2.5 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Landskab og kulturarv

Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. Ejendommen ligger udenfor områder der er udpeget som bevaringsværdige landskaber, større sammenhængende landskaber og geologiske bevaringsværdier. Rundt om ejendommen ligger der ingen beskyttede fortidsminder eller andet beskyttet kulturarv. Ejendommens landskabelige forhold samt vurdering heraf, er beskrevet under punkt 3.1 og de nærmeste naturområder er beskrevet under punkt 3.3.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 overholdes for det ansøgte idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist. Alle afstandskrav er overholdt på nær afstandskravet på 25 meter til boringen DGU nr. 149.472.

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm			Nærmeste vandboring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]	Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 3 (hedder Stald 5+6 i revurderingen)	502	Staldbygning	Stald 4 (hedder Stald 7 i revurderingen)	8
Gødningsslager	Ny beholder	574	Gødningsslager	Ny beholder	56
Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm			Nærmeste vandværksboring - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]	Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1 (hedder Stald 3+4 i revurderingen)	444	Staldbygning	Stald 6 (foderlade der ændres til stald)	1814
Gødningsslager	Gyllebeholder syd	432	Gødningsslager	Ny beholder	1746
Nærmeste naboskel - Naboskel			Kæpslundvej - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]	Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 4 (hedder Stald 7 i revurderingen)	96	Staldbygning	Stald 4 (hedder Stald 7 i revurderingen)	170
Gødningsslager	Ny beholder	60	Gødningsslager	Ny beholder	125
Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed			Stuehus - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]	Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1 (hedder Stald 3+4 i revurderingen)	3692	Staldbygning	Stald 2 (hedder Stald 1+2 i revurderingen)	39
Gødningsslager	Gyllebeholder syd	3761	Gødningsslager	Gyllebeholder syd	120
Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse			Nærmeste naboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]	Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 4 (hedder Stald 7 i revurderingen)	131	Staldbygning	Stald 4 (hedder Stald 7 i revurderingen)	97
Gødningsslager	Ny beholder	95	Gødningsslager	Ny beholder	30

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1. Tabellen angiver den bygning/gødningsslager der ligger tætteste på punktet der refereres til i Husdyrlovens § 8. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Det fremgår af Tabel 4, at boringen DGU nr. 149.472 ligger 8 meter fra den eksisterende stald 4, og 9 meter fra den ønskede tilbygning. Denne boring er en markvandingsboring og en omfattet af afstandskravet på 25 meter til ikke almen vandforsyning.

Til boringen DGU nr. 149.472 er der givet en indvindningstilladelse den 11. oktober 2019, hvor indretningen af boringen er godkendt af Tønder kommune. Boringen er filetersat i 160 meters dybder og er beskyttet af flere lerlag i forskellige dybder, det første moræneler ligger i en dybde fra 16-24 meter. Boringen er etableret i et skur, se nedenstående figur.

Figur 2, Billede af DGU nr. 149.472. Foto: Hans Christian Lund

2.6 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre på Kæpslundvej 8 fremgår af

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4684,9	602,6	5287,4
Nudrift	3273,2	403,1	3676,3
8 års-drift	3273,2	403,1	3676,3

Tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift 5287,4 kg N/år, med en meremission på 1611,2 kg N/år i forhold til nudrift og 8-års driften.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4684,9	602,6	5287,4
Nudrift	3273,2	403,1	3676,3
8 års-drift	3273,2	403,1	3676,3

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

De nærmeste naturtyper i forhold til husdyrbruget udpeget (figur 3, 4, og 5).

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

I Tabel 6 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL2 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovesarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, standenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

² Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1122 af 03/09/2018

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 natur er Lovrup skov, der er en del af natura2000 området "Lindet skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov" der ligger ca. 2,2 km øst for ejendommen (se figur 3).

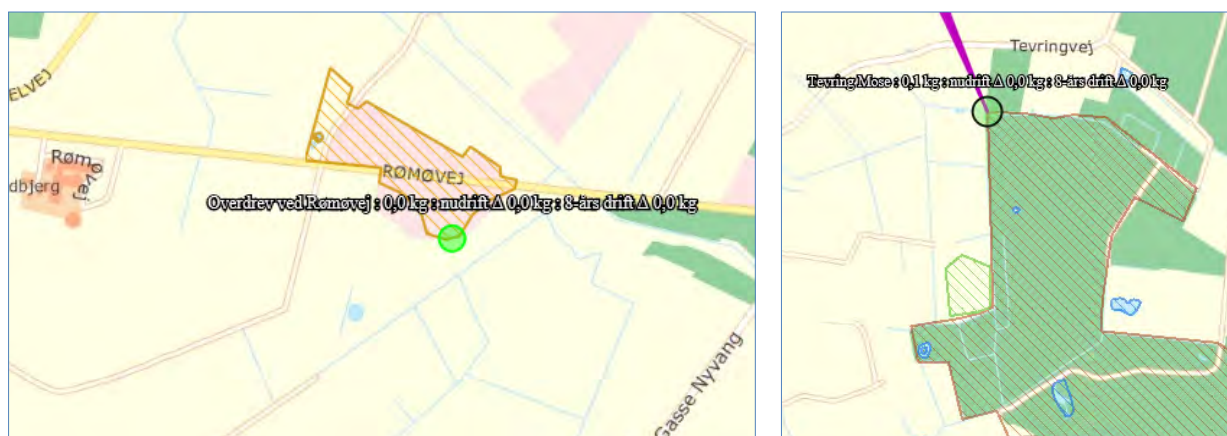
I ansøgningssystemet er der udpeget ét beregningspunkt til dette kategori-1 naturområde. Dette punkt har en totaldeposition på 0,1 (kg N/ha/år). Da ingen af de udpegede punkter har en totaldeposition over 0,2 kg N/ha/år, er det ikke blevet udsøgt hvorvidt der ligger andre husdyrbrug der kan give kumulation til kategori 1 områderne.

Figur 3: Kortudsnit der viser ammoniak-beregningspunktet der er angivet i husdyrgodkendelse.dk til kategori 1-natur i Lovrup skov. Kort: husdyrgodkendelse.dk

Kategori 2 natur

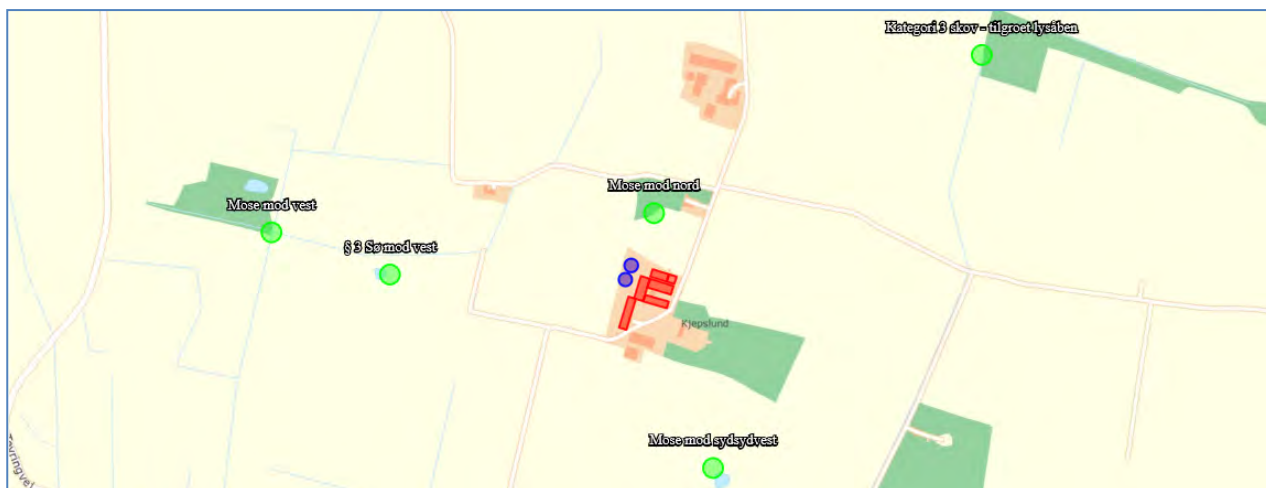
Nord for ejendommen ved Rørmøvej og Sølbæk ligger et kategori 2 overdrev (tørt overdrev). Ifølge naturdata.dk er der foretaget en registrering den 16-08-2011, hvor der bl.a. er fundet djævelsbid, hedelyng og liden klokke. Derudover har Tønder kommune registeret Tevring mose som en kategori-2 mose (se figur 4). Disse arealer ligger i en afstand af 800-2500 meter fra ejendommen. Det nærmeste kategori-2 naturområde ved Rørmøvej modtager 0,0 kg NH₃-N/ha/år i totaldeposition, mens Tevring mose modtager 0,1 kg NH₃-N/ha/år i totaldeposition. Beskyttelsesniveauerne på 1 kg N/ha pr. år er overholdt.

Figur 4: Kortudsnit der viser de ammoniak-beregningspunkter der er angivet i husdyrgodkendelse.dk til Heden ved Rørmøvej og Tevring Mose. Kort: husdyrgodkendelse.dk

Kategori 3 natur og § 3 områder

Af figur 5 nedenfor, er de nærmeste kategori-3 naturområder, den nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov og samt de nærmeste § 3 områder angivet.

Figur 5: Ammoniakdepositionsberegningsskema for kategori 3 natur og §3 natur tæt ved ejendommen, ansøgningsskema 207978. Kort: Husdyrgodkendelse.dk

Den beregnede merdeposition til kategori 3 naturen er på 0,2 – 4,2 H₃-N/år, mens den nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov har en merdeposition på 0,2 NH₃-N/år. Den nærmeste § 3 sø har en merdeposition mellem 0,3 NH₃-N/år. Nedenfor ses de beregnede ammoniakdepositioner til de udpegede naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§ 3 Sø mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	1,1
Kategori 3 skov - tilgroet lysåben	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,7
Tevring Mose	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Mose mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,5
Overdrev ved Rømpøvej	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Mose mod sydsydvest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	1,0
Mose mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	4,5	4,5	10,2

Tabel 7: Oversigt over merdeposition og total deposition kg N/ha/år. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Bilag IV-arter

Bilag IV arter er særlig beskyttede dyrearter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges. I en faglig rapport fra DMU (nr. 635, 2007)³ findes en liste over bilag IV arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Baseret på denne rapport er der undersøgt hvilke bilag IV-arter der kan være til stede i området omkring husdyrbruget på Kæpplundsvej 8. Derudover er der indhentet data for registreringer af bilag IV arter fra Miljøportalen. I Tabel 8 fremgår de Bilag-IV arter der kan være til stede i området omkring husdyrbruget.

Tabel 8: Bilag IV arter og andre padder som kan være til stede i nærheden af Kæpplundsvej 8.

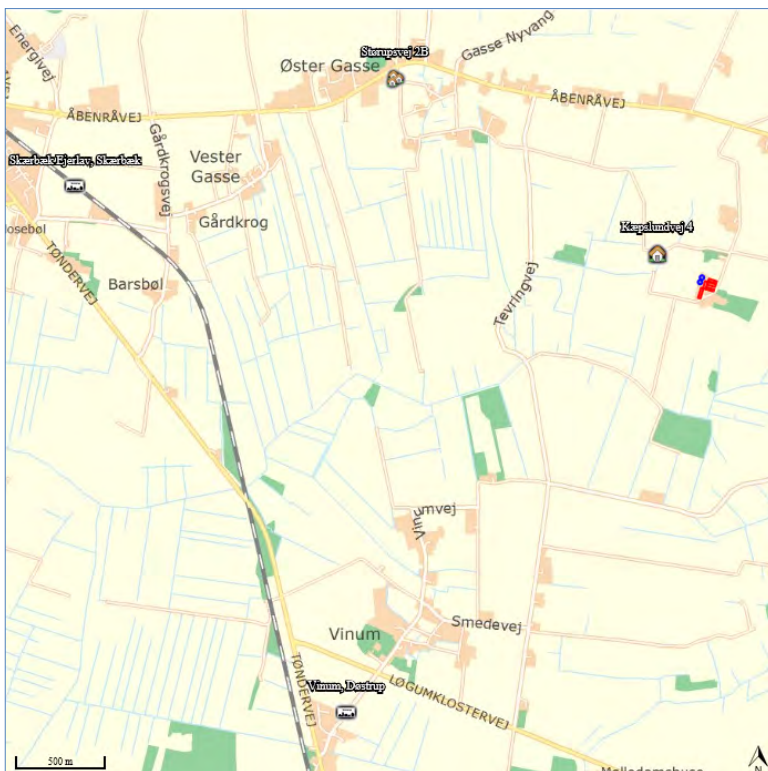
Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Brunflagermus	Nyctalus noctula	DMU
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU
Pipistrelflagermus	Pipistrellus pipistrellus	DMU
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU
Odder	Lutra lutra	Miljøportalen
Padder		
Stor vandsalamander	Triturus cristatus	DMU
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DMU
Løgfrø	Pelobates fuscus	DMU
Krybdyr		
Markfirben	Lacerta agilis	DMU

³ Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

2.7 Lugtemission (B6, B4, D1b, D1c)

Nærmeste lugtberegningpunkter er udpeget i skema 207978 i Husdyrgodkendelse.dk (se figur 6).

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug ved nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller byzone, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra enkeltbeboelser uden landbrugspligt eller 300 m fra samlet bebyggelse eller byzone- og sommerhusområde.

Figur 6: Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Kæpslundvej 7. Mens nærmeste samlet bebyggelse udspringer ved Størupsvej 28 i Øster Gasse. Den nærmeste byzone eller fremtidige byzone er i Døstrup og Skærbæk. I stalde 4, 5 og 6 indføres der hyppig udslusning af gyllen, hvor udslusningen sker mindst hver 7. dag. Hyppig udslusning er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste en teknologi der reducere lugten med 20 %.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Kæpslundvej 4	0	NY	341,3	341,3	348,7	Ja
Størupsvej 2B	0	NY	671,9	671,9	2172,5	Ja
Skærbæk Ejerlav, Skærbæk	0	NY	868,9	868,9	3704,5	Ja
Vinum, Døstrup	0	NY	868,9	825,4	3229,6	Ja

Tabel 9: Beregning af lugt geneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

2.8 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)

Husdyrbruget er beliggende ca. 300 m fra nærmeste mindre husdyrbrug på Kæpslundvej 2. Det vurderes, at der ikke vil kunne opstå kumulative effekter med hensyn til støj, vibration, støv- og lysgener, skadedyr og affald.

2.8.1 Støj (B7, D1b)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, gyllepumpning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, markvanding, levering/indblæsning af foder i foderladen samt transport af dyr, drift af silo, foder og gylle mv. Se bilag 4.

Ventilationen køre kontinuerligt mens foderanlægget er i drift i ca. 8 timer i døgnet.

2.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, D1b)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporten til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg og andre maskiner.

2.8.3 Støv (B7, D1b)

Kørearealerne rundt omkring bygningerne og gyllebeholdere er grusbelagte. Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Foder håndteres i den indendørs foderlade og ledes ud i staldene gennem rørsystem. Der er desuden overbrusningsanlæg i alle stalde, hvilket er med til at reducere støvemissioner fra staldene.

Der sker ingen ændringer i støvkilderne fra husdyrbruget med det ansøgte.

2.8.4 Lys (B7, D1b)

Der er tændt lys i staldene ved behov, enten pga. arbejde i staldene eller af hensyn til dyrene. Alt lys i staldene er slukket om natten. Der er udendørs belysning på gavlen af stald 2, 3 og den fremtidige tilbygning. Derudover er der lys i den udendørs udleveringsgang.

Lyspåvirkning fra lastbiler er kortvarig. Lastbiler og traktorer med lys holder kortvarigt ved fodersiloer, ind- og udleveringsrampe og gyllebeholdere.

Belysningen i staldene er udskiftet til LED-belysning.

2.8.5 Skadedyr (B7)

Ansøger oplever ikke problemer med skadedyr. Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Opbevaring af foder sker indendørs i foderladen, og der fejles op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Fluebekæmpelse sker ved hyppig rengøring og desinfektion efter hvert hold slagtesvin samt med et godkendt strømiddel, når/hvis det er nødvendigt. Rovfluer indsættes efter behov.

Rottebekæmpelse sker via et privat firma (pt Mortalin). Rotter bekæmpes med rottegift udlagt i kasser.

2.8.6 Transporter (B7)

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via indkørslen fra Kæpslundvej. De tunge transport sker typisk i dagtimerne på hverdage, men afhentning af slagtesvin og udbringning af gylle kan ske i aften- og nattetimer.

Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 3 gange dagligt.

Tunge transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Indkørsel af korn/foder (traktor og vogn, kapacitet til ca. 20 tons)	24*	52
Valle til grisene	180*	-
Dieselolie/fyringsolie	12*	-
Dyr til slagting	26*	26
Levering af dyr til ejendommen	26*	18
Halm til strøelse/foder	5	5
Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet til 30 tons) (i nudrift inklusiv flytning til opbevaringsaftaler)	225*	282
Kørsel med affald (lastbil (dagrenovation)	12	12
Afhentning af døde dyr (lastbil) døde dyr afhentes dagen efter dyret er dødt.	75*	104
Maksimalt i alt	585	499

Tabel 10 Skønnede antal transporter * er transporter fra kap. 5 godkendelsen.

I forhold til den eksisterende kapitel 5 godkendelse vil der ske en reduktion i antallet transporter, hvilket primært skyldes at der ikke fodres med valle mere.

Der er ingen transporter med markmaskiner, idet marbruget sker med udgangspunkt i en anden ejendom.

2.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)

2.9.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr vil fremadrettet blive opbevaret på betonspalter under kadaverkap ved den nordlige af de eksisterende gylletanke.

DAKA afhenter ca. to gange om ugen efter behov. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefon. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel og kød- og benmelsproduktion.

2.9.2 Affald (B8)

Herunder er oplyst husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	I foderrum	Transporterer selv	Genbrugsstation	maks. 20 kg
Batterier – alle typer	Foderlade	Transporterer selv	Genbrugsstation	ca. 5-10 stk.
Fast affald:				
Kanyler/medicinrester/emballage	Forum	Transporterer selv	Apotek	1 boks
Tom emballage (papir/pap)	Affaldscontainer ved stald 6	Vognmand: William Nielsen og Søn		Affaldscontainer tømmes en gang pr. mdr.
Tom emballage (plast)	Affaldscontainer ved stald 6	Vognmand: William Nielsen og Søn		Affaldscontainer tømmes en gang pr. mdr.
Lysstofrør/ LED	Lade	Transporterer selv	Skærbæk Genbrugsplads	ca. 25 stk.
Jern og metal	Lade	Skrotmand	Skrotmand	0-1 tons

Tabel 11, Affaldshåndtering og mængder

Der sker ingen ændringer i affaldstyper og mængder med det ansøgte.

Der er ikke affald i form af spildolie, olie- og brændstoffiltre og blyakkumulatorer på husdyrbruget, da disse skiftes i forbindelse med service på eksternt værksted. Der opbevares heller ingen bekæmpelsesmidler, da markbruget sker med udgangspunkt i en anden ejendom.

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevaring og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ.

2.9.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der er ingen olietanke på ejendommen. Udtørring af staldene i forbindelse med vask sker med dieseloliefyret varmekanon. Olie til varmekanon medtages i dunke fra ansøgers anden ejendom.

Der er intet kemirum på husdyrbruget, idet markbrug drives fra en anden ejendom.

Hvis der skulle opstå uheld på husdyrbruget, har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan, hvori det er en instruks ved uheld.

2.9.4 Råvarer (B7)

Slagtesvinene fodres efter en foderplan udarbejdet af en svinerådgiver, derved sikres den optimale fodring til dyrene og minimering af spild. Der vådfodres med 2 forskellige blandinger. Derudover købes der tilskudsfoder ind, som opbevares i foderladen. Mølleriet og blanderiget sker i den nuværende foderladen mod syd.

2.9.5 Energiforbrug (B8)

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, markvanding, drift af foderanlæg og gyllekølingsanlæg, øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset.

Alle staldbygninger er isolerede og vil fremadrettet opvarmes med gyllekøling. Hvis der skal ske udtørring af stalde efter vask sker dette via varmesystemet samt med oliefyret varmekanon. Olie medbringes i en beholder og påfyldes varmekanonerne. Påfyldning af varmekanonene sker i stalderne. Der benyttes ikke diesellole til andet.

Ansøger har via elselskabet eller eloverblik.dk mulighed for at følge elforbruget time for time, og derved kunne spotte evt. udsving. I markvandsperioden maj-august ses en betydelig stigning i elforbruget pga. af markvandingen. For regnskabet 2018 er det i gennemsnit forbrugt ca. 5.700 kWh pr. måned i alle måneder undtagen juni og juli, mens det gennemsnitlige forbrug for juni-juli er ca. 14.000 kWh. pr. måned.

Nuværende forbrug er skønnet ud fra aktuelle forbrugstal. I forbindelse med etableringen af gyllekølingsanlæggene, er der ikke foretaget en beregning af det fremadrettet elforbrug, da der ikke findes normtal herfor. Forbruget skønnes at stige væsentlig, idet stalderne skal køles og at gyllekølingsanlægget skal være i vedvarende drift.

Stalderne vil fremadrettet blive opvarmet via overskudsvarme fra gyllekølingen.

Type	Forbrug godkendt drift
El	ca. 90.627 kWh
Diesellole	0 l*

Tabel 12: Energiforbrug

2.9.6 Vandforbrug (B8)

Staldanlægget og stuehuset forsynes med vand fra Gasse vandværk. Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold og forbrug i boligen. Ud fra normtal fra driftsplanlægning 2015 drikke et slagtesvin (32-107 kg) 560 L, mens Seges Svineproduktion angiver, at ungsvin 15-45 kg har et vandbehov på 4-8 l pr. dag og slagtesvin 45-100 kg 6-10 liter pr. dag. Ud fra disse normtal kan forbruget beregnes til mellem 8350 - 10.700 m³ (antaget 4 hold slagtesvin pr. år og 8 l pr. dag i gennemsnit). Det nuværende forbrug er på 10.500 m³, og med en forventet forøgelse af dyreholdet med ca. 25 %, forventes forbruget at være ca. 13.125 m³.

Type	Forbrug pt	Forbrug efter
Drikkevand, vaskevand, vand til overbrusning mv.	ca. 10.330	Ca. 13.125
Stuehuse	ca. 170 m ³	ca. 170 m ³
I alt	ca. 10.500	Ca. 13.295 m ³

Tabel 13: Vandforbrug før og efter.

Der er drikkepipler og vandkopper i alle stalde. Der er kombineret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle stalde. Staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand og staldene vaskes

Umiddelbart nord for ejendommen ligger en borer (DGU 149.472) der anvendes til markvanding. Der er tilladelse til at indvinde 171.000 m³/år.

2.10 Spildevand og restvand (B8)

Spildevand fra husdyrproduktionen og regnvand fra de udendørs udleveringsarealer ledes til gyllebeholderne.

I foderladen er der et toilet, hvorfor det sanitære spildevand sammen med det fra stuehuset ledes via septiktank til nedsivning.

Tagvand fra de eksisterende bygninger og den nye tilbygning ledes til nedsivning.

2.11 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet i punkterne 2.5 -2.8. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i personalerummet i stalden og opdateres løbende, når der er behov.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle, olie eller kemikalier. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholder er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrbrugets gylle (se punkt 2.2). Gyllebeholderne er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra et højdekurvekort ses det, at terrænet omkring gyllebeholderne skråner meget svagt mod vest. Der er minimum 400 m til en § 3 beskyttet sø. Skulle der ske et brud på en af gyllebeholderne, forventes gyllen ikke at kunne nå søen, da det vil spredes over et større areal. Der vil blive igangsat inddæmning og opsugning af gyllen.

Instrukser for håndtering af spild/udslip af gylle, olie mv. er beskrevet detaljeret i beredskabsplanen.

2.12 Forslag til egenkontrol (B7)

I stald 4, 5 og 6 indføres der hyppig udslusning af gylle mindst hver 7. dag. Hyppig udslusning er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste og reducerer lugten med 20 %. Miljøstyrelsen har følgende vilkårsforslag til hyppig manuelt udslusning:

- 3d. Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 1. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I stald 3, 4, 5 og 6 vil der blive installeret gyllekøling med en ammoniakeffekt på 26 % og driftstid på 8760 timer pr. år, se bilag 7 for beregning.

1. Gyllekanalerne i staldafsnit 3,4,5 og 6 i alt 1485 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
2. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 37 W/m².

3. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (kun nødvendig ved lugtreduktion), månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
4. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
5. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
6. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
- 7.

Miljøstyrelsens angiver følgende egenkontrols vilkår:

8. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
9. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 5 dage.
10. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

I forbindelse med teltoverdækning på den nye gyllebeholder, har Miljøstyrelsen har følgende vilkårsforslag:

1. Den nye gyllebeholder skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
2. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
3. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
4. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
5. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.13 BAT-Ammoniakemission (B9, C2)

BAT-niveauet beregnes i Husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregning i denne godkendelse, tager afsæt i, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse på ejendommen.

Det betyder, at BAT niveauet for stad 1 og 2, tager afsæt i et BAT niveau der er fastsat i tidligere godkendelse, dvs. drænet gulve uden teknologi.

I den eksisterende godkendelse var stald 3 og 4 indrettet med "delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv". Disse to stalde ændres til drænet gulv med gyllekøling. Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. A nr. 2, at der skal vælges BAT-klassifikationen "nye stalde" når "... der ændres på en måde der kan sidestilles med etablering af nye staldafsnit (reovering) f.eks. ændring af gulvprofil m.v.". Derfor er der valgt "nye stalde" for stald 3 og 4.

For de to nye stalde 5 og 6 beregnes BAT ligeledes med BAT-klassifikationen "nye stalde".

For de eksisterende gyllebeholdere er der valgt forudsætningen "Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg" for BAT-beregningen, mens der for den nye gyllebeholder er valgt "ny (inkl. renoveret) gødningsopbevaring".

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 5317 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på 5287 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 30 kg NH₃-N.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4515	802	5317
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4685	603	5287
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	30
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 14: Samlet BAT beregning. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 4 (hedder Stald 7 i revurderingen)	Slagtesvin. Drænet gulv + spaltes (33 %/ 67%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,59	2,30
Stald 3 (hedder Stald 5+6 i revurderingen)	Slagtesvin. Drænet gulv + spaltes (33 %/ 67%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,59	2,30
Stald 2 (hedder Stald 1+2 i revurderingen)	Slagtesvin. Drænet gulv + spaltes (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 1 (hedder Stald 3+4 i revurderingen)	Slagtesvin. Drænet gulv + spaltes (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 5 (tilbygning til stald 4/(7))	Slagtesvin. Drænet gulv + spaltes (33 %/ 67%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,59	2,30
Stald 6 (foderlade der ændres til stald)	Slagtesvin. Drænet gulv + spaltes (33 %/ 67%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,59	2,30

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 15: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning (ny eller eksisterende stald) Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

3. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 6 skal ansøgningen på passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgt væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

3.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter (D1c)

(Kulturarv og landskabet)

Afstandskrav

Afstandskravet til ikke-almen vandforsyningsanlæg (forsyner færre end 10 husstande) er på 25 m. Den reelle afstand fra boringen DGU nr. 149.472 til den eksisterende stald er 8 meter, og 9 meter fra den ønskede tilbygning.

Der søges om dispensation for afstandskravene til ikke-almen vandforsyningsanlæg. Dispensation søges, da der er tale om en eksisterende bygning, samt at det driftsmæssigt og landskabeligt er mest hensigtsmæssigt at forlænge den eksisterende stald.

Den eksisterende stald er udført med bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, hvilket også er gældende for den nye tilbygning. Afløb til gyllebeholderne er ligeledes udformet i tætte og lukkede ledninger, således der ikke er risiko for udslip af gylle. Det vurderes, at der ikke er risiko for udslip fra staldene til boringen.

Landskab og Kulturarv

Staldanlægget og gyllebeholderne ligger i Tønder Kommune øst for Skærbæk. Området er domineret af store landbrugsflader med spredt læghegnbeplantning. Stuehuset er omkranset af en mindre skov, som skærmer delvis for indsigten fra øst. Umiddelbart nord for ejendommen ligger en tilgroet mose, som skærmer for indsigten fra nord, mens der mod vest er en delvis beplantning.

Ifølge Tønder Kommunes kommuneplanen ligger husdyrbruget udenfor områder der er udpeget som større sammenhængende landskab og geologiske bevaringsværdier samt lige udenfor et område der er udpeget som bevaringsværdige landskab. Der ligger ingen beskyttede fortidsminder eller andet beskyttet kulturarv rundt om ejendommen.

Bygningsmassen inkl. tilbygningen og teltoverdækningen, vil fortsat komme til at syne som en samlet masse. Landskabeligt vil tilbygningen og den nye gyllebeholder fremstå som en naturligt integreret del af det eksisterende anlæg. Den nye staldbygning opføres i sammen materialevælg som stald 4. Desuden vil tilbygningen komme til at flugte med de eksisterende stalde, og derved skabes der symmetri. Det vurderes,

at der ikke sker en forringelse af det visuelle eller hvordan landskabet opleves ved opførelse af tilbygningen, da det sker i sammenhæng og tilpasset til de eksisterende stalde.

Samlet set vurderes det, at udvidelsen ikke vil kunne påvirke kulturarv eller landskab negativt. Det vurderes endvidere, at der ikke er behov for beplantning i forbindelse med staldanlægget.

3.2 Begrænsning af ammoniakemission (D1c)

(Menneskers sundhed, luft)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser af BAT-niveauet for ammoniak overholdes ved etablering af gyllekøling i stald 3,4,5 og 6 og teltoverdækning på den nye gyllebeholder.

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Ammoniakdepositionen til nærmeste natur er beskrevet under punkt 2.6. Ammoniaktotaldepositionen til nærmeste kategori 1- og 2-natur er på 0,1 kg NH₃-N/ha/år, og kravet vurderes overholdt.

Det nærmeste kategori 3 område er en delvis tilgroede mose nord for ejendommen. Den beregnede mer-ammoniakdeposition til mosen er på 4,5 kg NH₃-N/ha/år, mens den beregnede total deposition er på 10,2 kg NH₃-N/ha/år. Mosen er ikke besigtiget, men fremstår på luftfotos som tilgroet, hvorfor mosen vurderes ikke at være kvælstoffølsom.

Baggrundsbelastningen i området er på 10,7 kg NH₃-N/ha/år (baseret på Danmarks arealinformation, temalag "lugt" for "ammoniak og ammonium afsætning"). Baggrundsbelastningen sammen med total depositionen på 10,2 kg NH₃-N/ha/år fra husdyrbruget, giver en total deposition på 20,9 kg NH₃-N/ha/år.

Tålegrænser for natur fremgår af nedenstående tabel 17, og det ses at for moser ligger tålegrænsen på 5-30 kg N/ha/år. Da mosen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og summen af baggrundsbelastningen og total depositionen fra husdyrbruget ligger inden for tålegrænsen, vurderes en merdeposition på 4,5 kg NH₃-N/ha/år og samlet belastning på 10,2 kg NH₃-N/ha/år fra husdyrbruget ikke at kunne medføre en tilstandsændring af mosen.

Tabel 2. Empirisk baserede tålegrænser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt for klit, løv- og nåleskov baseret på de seneste anbefalinger fra UNECE, 2011.

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	¹ sure overdrev 10-15, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	8-20	grå klit og grønsværklit 8-15, øvrig klit 10-20
Hede	10-20	der kan være klit kortlagt som § 3 hede
Fersk eng	15-25	^{1,2}
Strandeng	30-40	^{1,2}
Mose (og kær)	5-30	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-30
Løvskov	10-20	Skovbevoksede tørvemoser 10-15
Nåleskov	10-20	

¹ Bør ikke anvendes for arealer med kulturgræsland / hvor den væsentligste påvirkning er en hidtil lovlig landbrugsmæssig. Dette vil primært gælde engarealer og bør ses over en længere tidsperiode. Intervallet dækker således som udgangspunkt 'naturenge'. Se også note 2.

² Den atmosfæriske afsætning skal ses i sammenhæng med andre tilførsler, fx med overfladenær afstrømning.

Tabel 17: Tålegrænser for terrestriske naturtyper⁴.

Bilag IV arter m.v.

Det vurderes, at bilag IV-arter potentielt kan findes i forbindelse med de registrerede § 3 arealer samt skove der er i området. Med en merdeposition på 4,5 kg NH₃-N/ha/år til den beskyttede mose nord for ejendommen vurderes det ikke at kunne medføre tilstandsændringer, jf. ovenstående vurdering. Desuden er mepdepositionen til de øvrige naturområder på under 1 kg NH₃-N/ha/år.

Som beskrevet under punkt 2.6 er de potentielle Bilag-IV-arter, der kan forekomme i området flagermus, odder, markfirben samt padder. Gamle bygninger og træer kan fungere som dagskjul og overvintringssted for flagermus. Der fjernes hverken bygninger eller træer i forbindelse med det ansøgte.

Flere af områdets søer og vådområder kan være levested for særligt beskyttede arter af padder. Nærmeste potentielle levesteder for bilag IV-arter vil formodentlig være i nogle af de omkringliggende naturarealer.

Markfirben findes typisk på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Der findes umiddelbart ingen sådanne levesteder i nærheden af husdyrbruget.

Der fjernes ikke træer, stembunker, jorddiger eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder for bilag IV-arter, og på grund af afstanden til potentielle yngle- og levesteder vurderes opførelsen af en ny tilbygning og inddragelse af laden til slagtesvin ikke at kunne påvirke Bilag IV-arters yngle- eller levesteder negativt.

3.4 Lugtgener for omboende (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Lugtberegningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholdere pr. definition ikke medfører lugtmission. Lugtberegningerne er beskrevet under punkt 2.7, hvor der også er angivet at der indføres hyppig udslusning af gylle i stald 4, 5 og 6. I afsnit 2.12 er der beskrevet forslag til egenkontrol vilkår, som vurderes at være bedst anvendeligt for netop denne ejendom.

⁴ http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdahaderselvtering_empirisk_baserede_taalegraenser.pdf

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan godkendes som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

3.5 Støjgener (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Støj fra husdyrbruget er beskrevet under punkt 2.8.1.

Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs og at staldene ligger forholdsvis langt (ca. 130 meter) fra nærmeste nabo på Kæpslundvej 5 (ejet af ansøger).

Det vil ikke kunne undgås, at nærmeste naboer lejlighedsvis kan høre støj fra husdyrbruget. Der har så vidt vides ikke været klager over støj fra husdyrbruget. Umiddelbart skønnes det, at den eneste støj fra faste anlæg, der vil kunne høres fra naboernes ejendomme, vil være på vindstille klare dage, hvor ventilationen og levering af foder vil kunne høres.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes, og det forslås at der fastsættes vilkår for støj i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledninger.

3.6 Gener fra rystelser og vibrationer (D1c)

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene. De eneste rystelser, der eventuelt vil kunne opleves af omgivelserne, vil være, hvis stuehuse ligger meget tæt på veje, hvor der foregår trafik af gyllevogne, transporter af foder og dyr m.v. Der ligger ingen nabobeboelser klods op ad husdyrbrugets overkørsler til offentlig vej eller privat-fællesvej. Det vurderes ikke inden for rammerne af Husdyrloven, at skulle redegøre for lovlig færdsel på vejnettet, da dette varetages af færdselsloven (fartbegrænsninger, krav til maksimalt akseltryk m.v.).

På grund af afstanden til naboer og arten af rystelser og vibrationer fra husdyrbruget, vurderes husdyrbruget ikke at kunne medføre gener for naboer.

3.7 Støvgener (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Støv fra husdyrbruget er beskrevet under punkt 2.8.3.

Med en afstand på ca. 130 m fra nærmeste nabo til nærmeste staldanlæg og køreareal vurderes det, at der under normale situationer ikke vil kunne forekomme støvemissioner fra husdyrbruget, der kan genere naboer eller være sundhedsskadelige. Kørearealerne er grusbelagte og Kæpslundvej er asfalteret, hvorfor støv herfra vil være meget begrænset. Som nævnt fejles veje, hvis der i forbindelse med markbruget sker tilsvining af vejarealer.

Det vurderes endvidere, at der ikke er problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder håndteres i foderladen eller blæses direkte ind i fodersiloer og ledes ud i staldene gennem rørsystemer.

3.8 Lyspåvirkninger (D1c)

(Landskabet og gener for mennesker)

Belysning i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 2.8.4.

Hverken lysudslip via vinduer eller udvendig belysning vurderes at kunne genere naboer, dels pga. kildernes lysstyrke og placering, og dels afstanden til nærmeste nabo.

Samlet set vurderes udvendig belysning ikke at kunne påvirke omgivelserne negativt.

3.9 Skadedyr (D1c)

(Gener og menneskers sundhed)

Bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter og mus) er beskrevet under punkt 2.8.5. Når bekæmpelsen foregår som beskrevet og efter gældende retningslinjer, forventes der ikke at kunne forekomme væsentlige gener eller problemer med skadedyr.

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

3.10 Transporter (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Transporter i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 2.8.6.

Som nævnt sker transporter ad Kæpslundvej, hvor den nærmeste nabo ligger ud mod Kæpslundvej. I forhold til antallet af transport fra den tidligere kap. 5 godkendelse, sker der et fald i antal transporter, da der ikke længere fodres med valle.

Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter til og fra husdyrbruget.

3.11 Energi (D1c)

(Klima)

Se punkt 4.2.2.

3.12 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)

(Vand)

Vandforbrug

Se punkt 4.2.3.

Grundvand

Husdyrbruget ligger inden for område med drikkevandsinteresser (almindelige – ikke særlige). Da de eksisterende stalde er etableret med tætte bunde og kanaler, vurderes det at der ingen risiko er for udsivning til det omgivende miljø. Gyllebeholdere, fortank og gyllerør er ligeledes etableret tætte, hvorfor det vurderes at der heller ikke her er risiko for udsivning til det omgivende miljø.

Overfladevand

Udledningen af overfladevand fra tagarealer ændres ikke. Den nye tilbygning kobles på nedsivningsledningen der afleder tagvand fra stald 4. Se bilag 4.

3.13 Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)

(Jordarealer og jordbund)

Risiko for udsivning af næringsstoffer

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvori det bl.a. er en instruks til brug ved uheld med udslip af gylle.

Affald

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder, end der er behov for, husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages, og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativer.

Opbevaring af olie og kemikalier samt beredskabsplan

Der opbevares ikke olie og sprøjtemidler på ejendommen. Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvori det bl.a. er en instruks til brug ved uheld med olie.

3.13.1 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smidtsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

3.14 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger 30 km fra den dansk tyske grænse og ca. 18 km fra kommunegrænsen til Aabenraa.

Det vurderes at husdyrbruget på Kæpslundvej 8 ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med bedriftens andre husdyrbrug, selv om smågrise tilkøres fra nogle af de øvrige staldanlæg i bedriften. Ejendommen har eget foderanlæg og gylleopbevaring.

Kumulation i forhold til ammoniak og lugt er beskrevet under punkt 2.6 og 2.7.

3.15 Alternative løsninger (D1d)

Ansøgningen indsendes for dels at få mulighed for fri produktion på eksisterende produktionsarealer samt for at få godkendt et produktionsareal i den eksisterende foderlade og lave en tilbygning til stald 4.

Der er blevet drøftet en løsning hvor foderladen syd for stuehuset indrettes til slagtesvin på dybstrøelse. Dette er dog fravalgt da lugtbedraget fra ejendommen blev for stort. Der er også drøftet den ønskede omlægning fra delvis spaltegulv til drænet gulve. Ansøger ønsker ikke at bibeholde de delvis- spaltegulve, da han har erfaret, at gulvtypen giver øget svineri af stierne, hvilket medføres større ammoniak- og lugtemission og at dyrevelfærden og arbejdsmiljøet er væsentlig forringet.

Da ansøgers ønske er drænet gulve, har ansøger i samarbejde med rådgiver undersøgt mulighederne for ammoniakreducerende tiltag. Ud fra en økonomisk betragtning er rensning af afgangsluften og forsureningen fravalgt. Gyllekølingen er valgt dels da anlægget kan bidrage med overskudsvarme til opvarmning.

Såfremt ansøgningen mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet at husdyrbruget fortsætter med samme tilladte produktion, som fastsat i den nuværende revurderede miljøgodkendelse fra 2018.

3.16 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet under punkterne 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 og 2.13 (befolkningen og menneskers sundhed), 2.1, 2.2 og 2.3 (biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter), 2.10, 2.11, 2.12 (jordarealer, jordbund, vand, luft og klima) samt 3.1 (materielle goder, kulturarv og landskabet).

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.17 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie og lignende.

3.18 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Pba.i jordbrug, Henriette Fries, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i 15 år. Dels som rådgiver, kommunal miljømedarbejder, AC-tekniker i Miljøstyrelsen og nu miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 2000 stipladser til slagtesvin.

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget (C1)

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på ejendommen, er det enten fordi staldanlægget sælges, udlejes til anden side, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)

4.2.1 BAT-Råvarer (C2)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der fasefodres med 2 blandinger.

Der benyttes udelukkende indkøbte færdigblandinger. Ud fra normalt fodres i gennemsnit med ca. 2,82 foderenheder pr. kg tilvækst for slagtesvin og en foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med den umiddelbart forventede produktion af ca. 14.900 slagtesvin ca. 80 kg tilvækst, vil det årlige foderforbrug ligge på ca. 3360 tons.

Husdyrbrugets foderforbrug skønnes at svare til det beregnede forbrug efter udvidelsen og ændringen.

4.2.2 BAT-Energi (C2)

Energiforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 2.9.5.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 10 kWh pr. slagtesvin. Dette tal er baseret på "nyt kaskadestyret ventilationsanlæg". Normtalsberegning kommer således frem til ca. 149.000 kWh. Ejendommen indrettes med gyllekøling, og der findes ingen normtal for energiforbruget, hvorfor der skal tillægges et ekstra el-forbrug til normtallet. Desuden sker der også markvanding på ejendommen, som også har et stort el-forbrug som skal tillægges normtallet.

Der føres ikke løbende journal over energiforbruget. Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra elselskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Der er undertryksventilation i alle svinestaldene med Multistep. Alle ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde (reducerer modstanden). Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene i staldene.

Belysningen i staldene udskiftet til LED-rør. Lyset i staldene er kun tændt i overensstemmelse med lovkrav samt i forbindelse med fodringsperioderne, dvs. fra 7-17 samt eventuelt i forbindelse med fodringer uden for dette tidsrum.

Der skal fremadrettes benyttes elektricitet til driften af gyllekølingsanlægget, og varmen fra gyllekølingen vil blive benyttet til at opvarme stuehuset og stalde.

Da der ikke foreligger normtal for elforbrug på husdyrbrug med gyllekøling, bør der ikke stilles vilkår om maksimalt tilladt forbrug i kWh.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi.

4.2.3 BAT-Vand (C2)

Vandforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 2.9.6.

Vandforbruget skønnes at blive ca. 13.295 m³. Husdyrbrugets vandforbrug vurderes at ligge en anelse over niveau med normen.

Det vurderes, at der anvendes BAT med hensyn til vandforbrug, når der er installeret vandbesparende drikkevandssystemer (drikkekopper med drikkenipler), stalde sættes i blød forud for vask og der sker daglig inspektion af drikkevandssystemet for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

4.2.4 Management og forholdet til BAT-konklusionen (C2)

Da husdyrbruget har mere end 2000 stipladser slagtesvin, er det omfattet af BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Herunder er en kort redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af BAT i forhold til BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Tallene i parenteserne herefter henviser til BAT-konklusionerne.

Den generelle danske miljølovgivning, som gælder for alle husdyrbrug, og beskyttelsesniveauerne som skal overholdes i forbindelse med en godkendelse efter Husdyrloven, sikrer at der leves op til BAT, når overholdelse af lovgivningen suppleres med et miljøledelsessystem (1.1) og en beredskabsplan samt almindelig sund fornuft. Miljøledelsessystemet er endnu ikke udarbejdet.

Godt landmandskab (1.2) sikres bl.a. gennem ajourført beredskabsplan og dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg. Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Denne opdateres løbende, når der er behov.

Ernæringsmæssig styring (1.3) sker gennem fasefodring med foderblandinger, der er tilpasset dyrenes behov i produktionsperioderne.

Det antages, at Miljøstyrelsen gennem fastsættelsen af BAT for ammoniakemission og udbringningsreglerne om N- og P-lofter har forholdt sig til de angivne kvælstof- og fosforudskillelser, der fremgår af BAT-konklusionen.

Minimering af emissioner fra spildevand (1.5) sikres bl.a. ved at gylle håndteres i et lukket system med tætte kanaler, rør og gyllebeholdere. Endvidere benyttes højtryksrensere ved rengøring og der er vandbesparende drikkevandssystemer i staldene. Af regnvand tilledes der kun det regnvand til gyllebeholderne, der falder på udleveringsramperne.

Af de oplyste teknikker til reduktion af lugtemission benytter husdyrbruget at gylle kun omrøres forud for udbringning, hyppig fjernelse af gylle (udslusning af gylle i stalde hver uge i de enkelte stalde) og at gylle nedfældes. Minimering af omrøring reducerer samtidigt ammoniakemissionen fra opbevaring af gylle.

Der etableres gyllekøling i 4 af staldene (1.9).

Med husdyrbrugets indretning er der ikke markante støjkilder, som kan genere naboerne. De primære støjkilder er transport, ventilation samt indblæsning i siloer. Da der ikke har været problemer med støj til omgivelserne, er der ikke udarbejdet en støjhandlingsplan (1.7).

Forebyggelse af emission til jord og vand sker endvidere gennem opbevaring i stabile, tætte kanaler, rørsystemer, forbeholder og gyllebeholdere. Gyllebeholderne er omfattet af den 10 årige gyllebeholderkontrol. Endvidere inspiceres gyllebeholderne årligt i forbindelse med bundtømning (1.11).

Den bedrift, der modtager husdyrgødningen fører journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Bedriften udbringer gylle i overensstemmelse med den generelle lovgivning, hvilket også sikrer, at husdyrgødning udbringes i overensstemmelse med BAT. I lovgivningen er der bl.a. fastsat regler om afstande i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på skrånende arealer op til vandløb og søer, afstande til drikkevandsboringer og forbud mod udbringning på vandmættet, oversvømmet, frossen jord eller snedækket jord (1.13). Ved varsel om umiddelbart forestående skybrud eller tilsvarende udbringes der ikke på arealer med risiko for afstrømning. I forbindelse med mark- og gødningsplanlægningen planlægges mængder og tidspunkt for fordelingen af husdyrgødningen under hensyntagen til det valgte sædskiftes behov for næringsstoffer, jordbundstypen og eventuel vanding. I forbindelse med planlægningen tjekkes desuden, at N- og P-loftet jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen vil blive overholdt. Såfremt der trods ovenstående forholdsregler opdages tegn på afstrømning til sårbare arealer, vil der blive taget affære og om nødvendigt foretaget afhjælpende foranstaltninger og ringet til miljøvagten, hvis der er sket forurening af fx et vandløb.

Da gylle ledes til gyllebeholdere i et lukket system, og gyllebeholderne tømmes med gyllevogn med læssekran, er risikoen for spild i forbindelse med gødningslageret minimal.

Beregning af ammoniakemissionen (1.14) fra produktionen sker gennem ansøgningen om miljøgodkendelse i Husdyrgodkendelse.dk. Der leves op til BAT i forhold til ammoniakemission.

Årligt opgøres den faktiske husdyrproduktion på husdyrbruget i forbindelsen med gødningsregnskabet. Ud fra disse oplysninger kan ammoniakemissionen beregnes ud fra normtal fra Institut for Husdyrvidenskab ved Aarhus Universitet. Normtallene beregnes og udgives årligt. N- og P-udskillelsen beregnes direkte i gødningsregnskabet (1.15).

Generelt er der ikke problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder håndteres i foderlade og siloer og ledes ud i staldene gennem rørsystem. Der sker ingen monitoring eller beregning af støvemissionen, idet udgifterne ved måling og beregning ikke vurderes at være rimelig i forhold til den meget lille støvemission fra staldene (1.8).

Der er etableret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle stalde.

Der sker minimum årlig registrering af vand-, el- og brændstofforbrug. Der registreres antal indsatte, døde og leverede dyr samt indkøbte fodermængder. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

BAT i forhold til energi- (1.6) og vandforbrug (1.4) er beskrevet under punkt 4.2.2 og 4.2.3.

Der foreligger ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

5. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse og ændring af husdyrbruget på Kæpslundvej 8, 6780 Skærbæk ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

6. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort over husdyrbruget Kæpslundvej 8

Bilag 2: Opgørelse over produktionsarealer

Bilag 3: Afløb

Bilag 4: Ejendomsoversigt over affald, ressourcer og gener

Bilag 5: Kapacitetsberegning

Bilag 6: Beredskabsplan

Bilag 7: Gyllekølingsberegning

Beredskabsplan

Beredskabsplan

For Kæpslundvej 8, 6780 Skærbæk

Indholdsfortegnelse:

.....	1
TELEFONNUMRE	4
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	5
OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS	7
KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS	8
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	9
STRØMSVIGT INSTRUKS	10
KRISEHJÆLP VED UHELD	11
KRISEHJÆLP VED UHELD	12
BILAG 1 Oversigtskort over ejendommen	13
Bilag 2 – afløb til gyllebeholder.	14
Bilag 3 – Strømningsveje	15

Opdateret Dato: 13-01-2020

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte og udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes på Kæpslundvej 8 i forrum

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Flugtvæje for dyr/frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Ejeren	Hans Christian Lund kan træffes på mobil:	4019 6148
Miljømyndighed	Tønder kommune kontaktes på telefon 74 92 92 92 (mandag - onsdag kl. 09.00-15.00, torsdag kl. 09.00-17.00, fredag kl. 09.00-13.00)	
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30 dag og nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112 dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon 70 11 07 07 fra kl. 16.00 - 08.00 og lørdag, søn- og helligdage hele døgnet	
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 99 44 08 09 fra kl. 9.00 - 12.00 på lørdage, søndage og helligdage	
Landbocenteret	LandboSyd kontaktes på telefon	74 36 50 00
Dyrlæge	HyoVet kontaktes på telefon	86 69 00 57
Elektriker	El huset, Skærbæk på telefon	74 75 13 13
Smed/VVS	Beck Ballum VVS kontaktes på telefon	74 71 63 47
Ventilations	Skov A/S kontaktes på telefon	72 17 55 55

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – **RING 112** – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, **Hans Christian Lund på mobil: 4019 6148**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Virksomheden evakueres, og alle mødes på gårdspladsen

Biler, materiel og oplag på virksomheden udendørsarealer, der kan være til gene for brandvæsenet, flyttes.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

Pulverslukker: findes i staldene (se oversigtskort)

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – **RING 112**

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, **Hans Christian Lund på mobil: 40 19 61 48**

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 74 92 92 92

Hvis Gylletanken sprænger læk, forventes det at gyllen løber mod vest (Bilag 3). Ingen

Ved uheld forsøg opdæmning for at undgå at gylle spreder sig over et større areal. Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halmballer i laden

Og en gravmaskine

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af kemikalier og olie – **RING 112** – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, **Hans Christian Lund på mobil: 40 19 61 48**

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 74 92 92 92

Ved spild på befæstede arealer med afløb til dræn, skal der forsøges opdæmning med halmballer, jord el. lign for at undgå, at spild løber til dræn.

Er spildet løbet i dræn, kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halmballer i halmlade

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. fremgår af oversigtskortet over ejendommen.

Vand:

Hovedhane sidder mellem de to eksisterende slagtesvinsstalde (bilag 1)

Elektricitet:

Strømafbryder sidder ved indkørsel til ejendommen (bilag 1)

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til forsyningselskabet SE energi og forhør om varigheden af udfaldet.

Telefon nr. 70 11 50 10

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator kontakt elektriker på telefon 74 75 13 13

Der opbevares ikke bekæmpelsesmidler på ejendommen.

KRISEHJÆLP VED UHELD

Når uheldet er sket:

Lederen:

- Mød op
- Spørg kun om det helt nødvendige
- Undlad at kritisere den måde, de tilstedeværende har handlet på
- Rekvirer evt psykolog hjælp
- Vær opmærksom på overdreven selvbejdelse efter skyldfølelse blandt medarbejderne
- Understreg, at det skete ikke er nogens skyld
- Giv fri i nødvendigt omfang
- Sørg for, at stærkt chokerede medarbejdere ledsages hjem, og sørg for, at de ikke efterlades alene
- Underret samtlige medarbejdere om, hvad der er sket og gjort
- Underret pårørende og ledsag dem evt. til hospitalet, hvis den skadesramte er indlagt

Kolleger:

- Sørg for ikke at være alene
- Tal med hinanden om, hvad der er sket
- Undlad at kritisere den måde, nogen har handlet på
- Forsøg ikke at aflede opmærksomheden fra det, der er sket
- Hvis du ikke kan finde på noget at sige til chokerede kolleger, så nøjes med at "være der". Nærværet er i sig selv en hjælp.
- Hjælp chokerede kolleger med praktiske ting som afhentning af børn, indkøb mv.

- Aftal et senere tidspunkt, hvor du kontakter kolleger, der virker mærkede af situationen

KRISEHJÆLP VED UHELD

Dagene efter ulykken:

Lederen:

- Informer de ansatte om, hvordan det går med den ulykkes- efter sygdomsramte
- Informer evt. kolleger, der er på ferie efter har fri. Det kan være relevant ved alvorlige ulykker/dødsfald
- Anmeld ulykken til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen
- Tag hensyn til ansatte, der har et særligt forhold til den ulykkesramte
- Vis din deltagelse og spørg diskret til, hvordan det går
- Stil ikke spørgsmål om pågående psykologisk behandling. Det er en privat sag
- Tilbyd psykologhjælp

Kolleger:

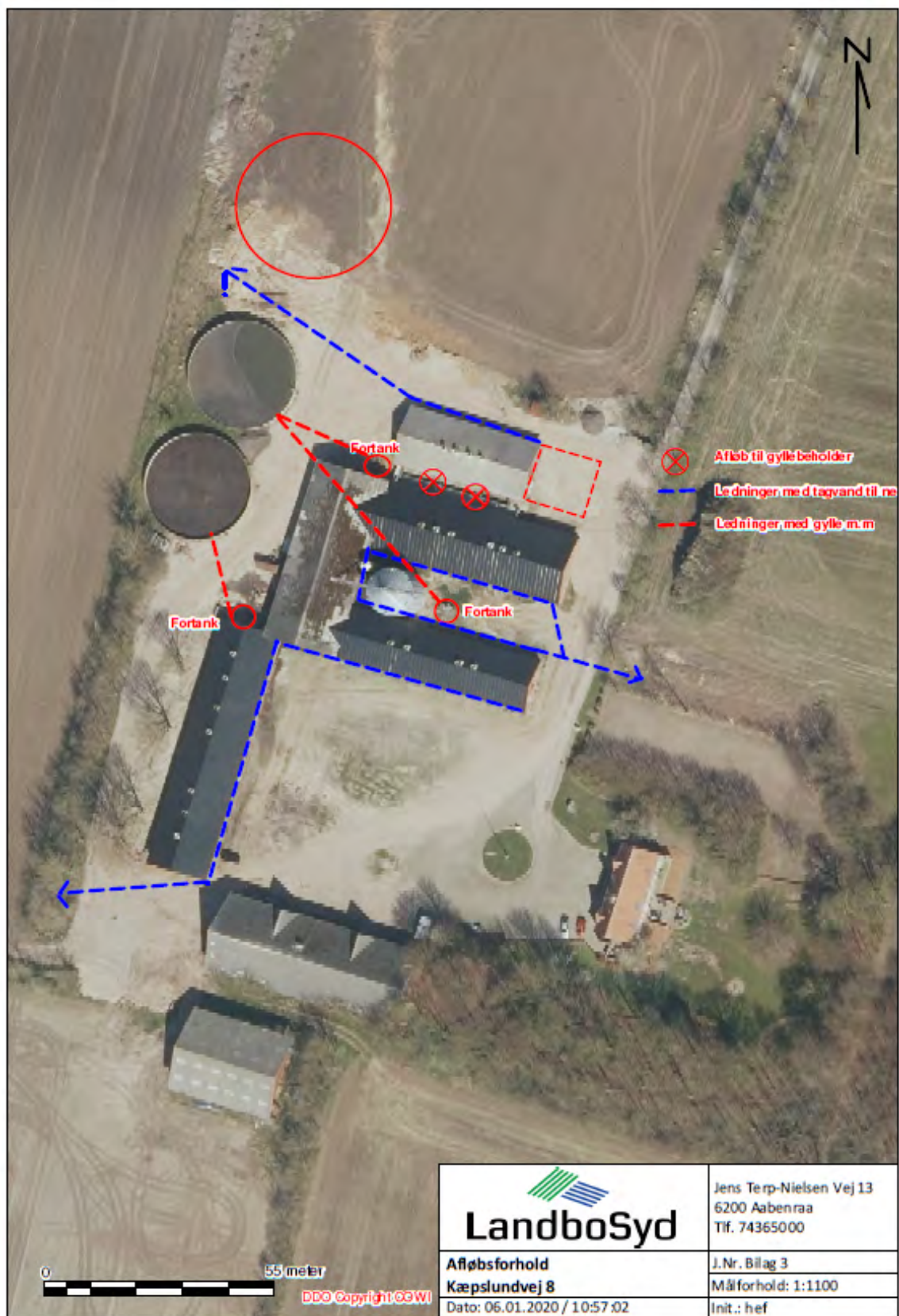
- Vis omsorg evt. ved besøg.
- Tal åbent om det, der er sket
- Vær imødekommende, men ikke omklamrende
- Giv evt. nysgerrige en realistisk beretning uden dramatik

BILAG 1 Oversigtskort over ejendommen

På kortet ses placering af olietanke, gyllepumper, pulverslukker, stophane vand, afbryder til el, flugtveje for dyr.

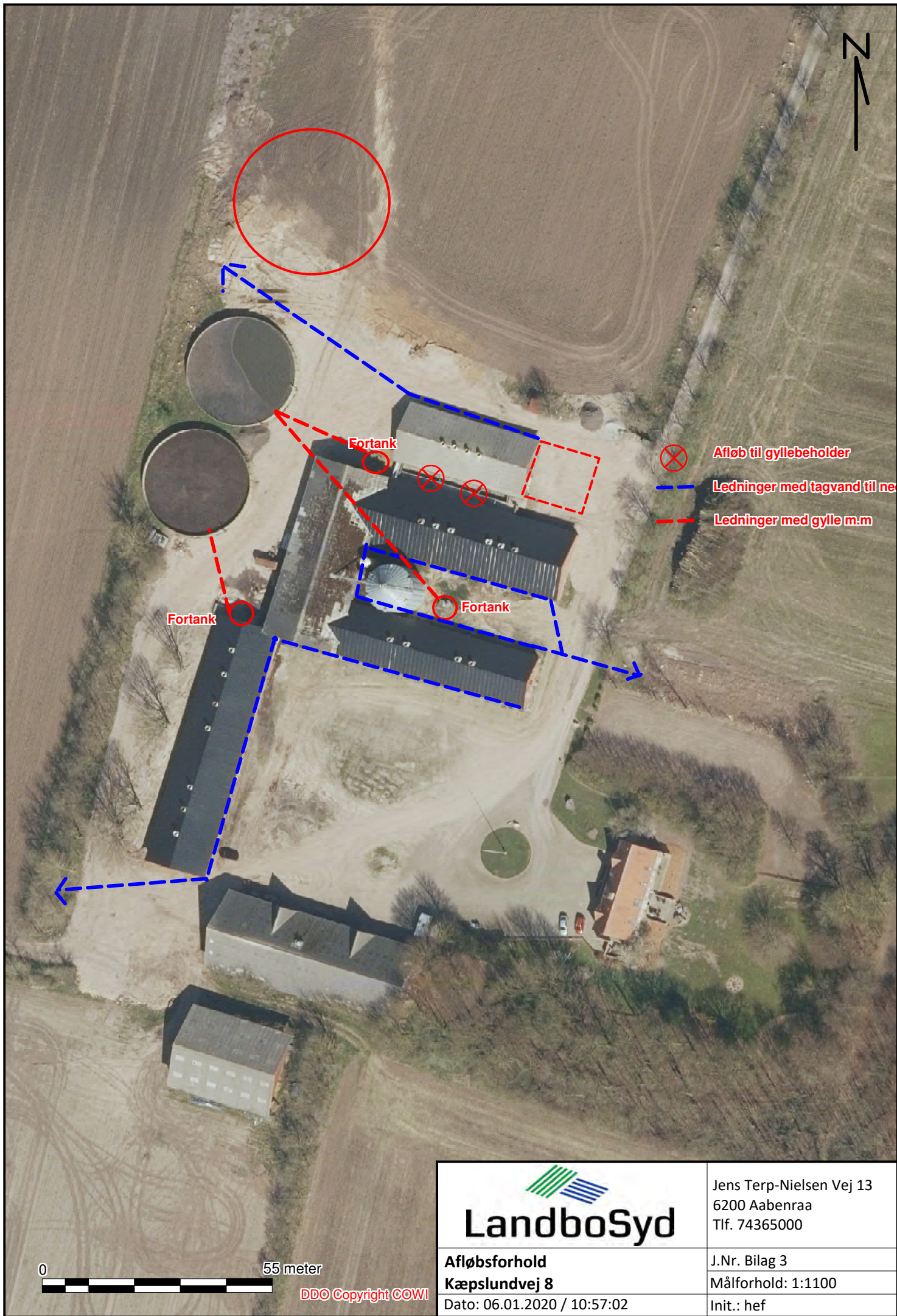
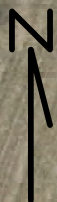

Bilag 2 – afløb til gyllebeholder.

Bilag 3 – Strømningsveje

- Afløb til gyllebeholder
- Ledninger med tagvand til ne
- Ledninger med gylle m.m

Fortank

Fortank

Fortank

Fortank

0 55 meter

DDO Copyright COWI

LandboSyd

Jens Terp-Nielsen Vej 13
6200 Aabenraa
Tlf. 74365000

Afløbsforhold
Kæpslundvej 8

J.Nr. Bilag 3
Målforhold: 1:1100

Dato: 06.01.2020 / 10:57:02

Init.: hef

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): **T43861**

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt. 1.485 m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov. 6,3 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtmission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen med miljø kit. (Ammoniak reduktion) 37,0 W/m²

Laveste køling på døgnbasis set over året. (Lugt reduktion). 10,4 W/m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip). 26,0 %

Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen. 26,0 %

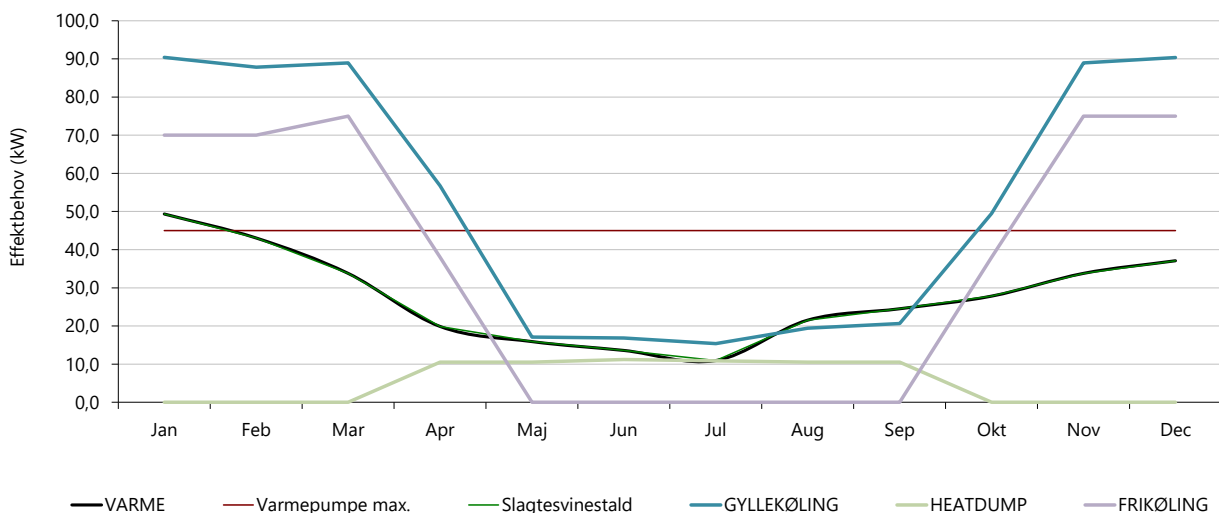
Forventet lugtreduktion med miljøkit installeret. Bemærk kun staldafsnit med træk og slip. 8,0 %

Energifordeling.

	Effektbehov	Energibehov	
Slagtesvinestald	-	49,4 kW.	140.000 kWh.
Samlet behov.	-	49,4 kW.	140.000 kWh.

Det samlede energibehov svarer til følgende. 16.471 ltr. Olie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er udført på baggrund af oplysninger fra kunden og erfaringstal fra Klimadan.

Miljøledelse

Ejendom: Kæpslundvej 8

År: 2020

Vores overordnede miljøpolitik:

Vores overordnede miljøpolitik er at drive et landbrug, hvor vi tager mest mulig hensyn til miljøet, hvor vi tilstræber at spare på energi/ressourcer mest muligt.

I år gør vi en indsats for:

(fx at nedbringe strømforbruget)

I 2020 vil vi etablere gyllekøling i staldene, hvilket reducerer ammoniak udledningen, og varmen bruges til opvarmning.

Hvad er status inden start?

(fx at nuværende strømforbrug er xxx/år)

Ingen gyllekølingsanlæg

Vores mål er at:

(fx at nedbringe strømforbruget med x procent)

At få et gyllekølingsanlæg i drift

Hvad er status efter indsatsen?

(fx at strømforbrug er xxx/år efter indsatsen)

Et fuld ud funktionel anlæg

Hvad gør vi for at nå målet?

(fx at udskifte lysarmaturer til LED)

Installere et gyllekølingsanlæg

Effekten af indsatsen (årligt):

(fx at ændringen har nedbragt strømforbruget med xxx procent)

Vil du høre mere om miljøledelse, så kontakt vores miljørådgiver:

Henriette Fries

Miljøledelse

SPAR MILJØET
SPAR RESSOURCER
SPAR PENGE

Dokumentation og registreringer

Registrering af

Dato: _____

Dato: _____

Dato: _____

Dato: _____

Dato: _____

Dato: _____

Dato: _____

Dato: _____

Dato: _____

Dato: _____

Dato: _____

Dato: _____

Når du minimum 1 gang årligt gennemgår og evaluerer dit miljøarbejde og foretager de nødvendige justeringer af mål og handleplaner, så har du mulighed for at opnå en bedre score ved miljøtilsyn.

Husk at gemme alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn.

Eksempler på steder, hvor du kan spare:

Råvarer: Foder, rengøringsmidler, andre hjælpestoffer, effektivitet, sprøjtemidler

Vand: Drikkevandsspild, vaskevand, rengøring af malkeanlæg

Affald: Nedbringe mængden, sortering, genanvendelse

Energi: Lys, ventilation, varmelamper, mælkeanlæg og mælkekøling, opvarmning, varmekilde, isolering varmfordeling, genvinding, brændstof, dæktype, reduceret kørsel, udskiftning af materiel